

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice šte. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petštrvata (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet poštno-hranilničnega urada šte. 824.797.

Štev. 20.

V Ljubljani, dne 17. maja 1906.

Leto XIX.

Neodvisni buteljni.

Svoj čas so liberalci vrgli med naše ljudstvo besede: Kmet kmeta in poudarjali so, da morajo kmetje osnovati svojo neodvisno kmečko stranko. Da bi to misel razširili, so ustanovili dva lista: Gorenjca v Kranju in Notranjca v Ljubljani. Mi smo takoj izprva pravili, da je vsa kmečka prijaznost teh listov samo hinavska, da se jima prav nič ne gre za kmečke koristi, marveč da hočeta edino le kmete spraviti pod Tavčarjevo komando. Pri obeh listih je bil za botra uslužbenec kranjske kmečijske družbe Gustav Pirc. Ta je sempatja spravil tudi kak člančič, ki je dišal po kmečki prijaznosti, v ta dva lista.

Oba sta v prav kratkem času povedala, kar je znalo tistih par mož, ki so ju pisali; potem jima je ostalo nekaj časa edino še zabavljanje; zdaj pa tudi v tem skoraj popolnoma izsušila. Lista sta neizmerno draga in nimata nič v sebi. Usmiljenja vredno slabo sta vrejevana. Posebno slab želodec mora imeti, kdor ju prejavlja.

Toda o ti stvari nečemo pisati, ker ne maramo, da bi kdo rekel, da

s tem hočemo povzdigovati svoj list. Domoljub se sam hvali. Kdor iz njega ne razvidi njegove vrednosti, ga tudi ne bo iz naših besedi. Zato pa tudi mirno lahko rečemo: Za Domoljub se prav nič ne potrebujemo vojskovati proti Gorenjcu in Notranjcu. Nam se ni treba bati teh dveh listov v ničemer in sram bi nas bilo, ko bi morali svoj list le primerjati z njima.

Da smo sprožili danes o Gorenjcu in Notranjcu, ima drugod svoj vzrok. Pokazati moramo namreč, kako podlo hinavska sta bila kmetu ta oba lista, in kako sta se v prvi priliki izkazala kot kmetova sovraznika. Ko se je šlo namreč zato, da naj kmet dobi večino v Kranjskem deželnem zboru, sta oba Gorenjec in Notranjec besno planila proti vladni predlogi in proti Slovenski Ljudski Stranki. Kdor zna do pet šteti, je moral to naprej videti. Ciril Pirc, ki je poglavar pri Gorenjcu in Fr. Arko, prva oseba pri Notranjcu, sta popolnoma mestna liberalca, zvezana v najožji zvezi z dr. Tavčarjem in Hribarjem. Pri muziki v deželnem zboru sta bila silno glasna in sta z drugo liberalno bando napovedovala boj kmečki večini. Seveda nista mogla molčati v svojih listih. Tako sramotno se še ni izlepa izkazal kak hinavec, kakor ti dve gla-

sili neodvisne kmečke stranke. Zadnje iskro sramu so vrgli ti ljudje od sebe in so se pokazali v svoji nagoti. Vse njihovo govorjenje o kmečkih pravicah, o neodvisnem kmetu, o kmečki samostojnosti, je padlo v vodo in zdaj vidi jasno vsak otrok, da Gorenjec in Notranjec hočeta v kmetu imeti samo slepega sužnja mestne gospode.

Mogoče je, da imamo tudi svobodomiselnih kmete, ki jim ni všeč Slovenska Ljudska Stranka. Če se ti združijo, kdo jim more braniti? Tudi svoj list lahko izdajajo. Toda danes mora vsak, tudi naš najbolj zagrizeni kmečki nasprotnik priznavati, da sta Gorenjec in Notranjec sovražna kmetu in njegovim pravicam. Radi bi poznali kmeta, ki še danes drži z njima. Tak človek ne more biti ne samostojen, ne razumen. Za listom, ki se upira kmečki večini, ki hvali mestne liberalce, ker so snedli kmečke pravice, more biti edino le stranka duševno bebastih mestnim liberalcem z dušo in telesom prodanih buteljnov.

V nedeljo, 20. maja je na Vrhniki velik ljudski shod

in sicer ob 3. uri popoldne.

Govori gospod dr. Ivan Šusteršič. Somišljeniki, pridite v obilnem številu!

Političen pregled.

NOTRANJE-POLITIČEN POLOŽAJ.

Minulo je nekaj dni, kar je nastopil novi ministerski predsednik princ Konrad Hohenlohe svojo službo, toda položaj se še ni nič izpremenil. Državni zbor, ki je bil pri odstopu ministerskega predsednika Gavča za nekaj časa prekinjen, še sedaj ni začel zborovati. Hohenlohe nima časa, da bi vodil seje, ker se mora truditi več ali manj s poslanci, da jih pridobi za splošno in enako volilno pravico. Neprenehoma kliče k sebi voditelje večjih in manjših parlamentarnih strank ter se razgovarja z njimi. Naletel je dosedaj skoro pri vseh na isto, kot je bilo pod Gavčem. Najbrže ne bo dosegel mnogo več, nego njegov prednik, in ni izključeno, da prav kmalu začujemo iz Dunaja: — tudi Hohenlohe je padel — — podrla ga je splošna in enaka volilna pravica. Različnim poslancem je ministerski predsednik Hohenlohe naglašal, da se mora rešiti po volilni preosnovi tudi ogrsko vprašanje in pa notranje politične zadeve. V to svrhu je obiskal minule dni Budimpešto, ter se ondi pogovarjal z ogrskim ministerskim predsednikom Wekerlom. Ko so prišli k njemu Poljaki, prinesli so seboj novo razdelitev galiških volilnih okrajev.

OTVORITEV RUSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Z veliko slovesnostjo in sijajem so otvorili 10. maja rusko gosudarstveno duno, to je ruski državni zbor. Prestolna dvorana je bila natlačeno polna povabljenih gostov. Poleg sijajno opravljenih vojakov in dvorjanov so stali priprosti kmetje v svoji domači priprosti obleki. Ko je prišel car s carico v dvorano, je bil navdušeno pozdravljen, potem pa se je povaljal k prestolu, kjer je prečital stoji in glasno prestolni govor. V lepih besedah je polagal car na srce novoizvoljenim zastopnikom ljudstva naj grejo na težavno delo za blagor Rusije in ljudskega blagostanja. Bog blagoslovi moja dela v zvezi z onimi državnega zbora in naj pomenja današnji dan pomlajenje Rusije in preroditve ruskih najboljših moči. Pojdimo na delo, za kar sem vas pozval in uresničite zaupanje carja in ljudstva. Tako je govoril car novim zastopnikom ljudstva. Bog daj, da bi se uresničile carjeve želje! — Otvoritev ruskega državnega zbora je zgodovinsko važen dogodek. Kaj prinese? Kdo ve. Državni zbor ruski je prvi korak za ustavno Rusijo. Dolga je še pot, da dobi rusko ljudstvo zaželjeno pravo svobodo, toda začetek je tukaj. Kaj bo, pokaže bodočnost!

GENERAL KUROPATKIN O VZROKIH JAPONSKIH ZMAG.

Pri odhodu z mandžurskega bojišča je priredil Kuropatkin ruskim četam govor, ki je zelo zanimiv. Povdarjal je v svojem govoru, da zadene pri slabih vseh in na bojišču največ krivde njega samega, ker se mu ni posrečilo odstraniti mnogo nedostatkov in napak v armadi in spretnije porabiti vseh lastnosti ruskih čet. Dokazal je na vzgledih napake in nedostatke ruske armade in priporočal zlasti častnikom, naj bi se v bodoče poglobili v značaj svojih čet in ga do dobra izpoznali. Povdarjal je, da je manjkala železna volja pri odporih. Tega so bile pač krive brezobzirne zdravstvene razmere in zelo mnogo tudi preobilo uživanje alkohola. Vzpodbujal in bodril je ob koncu armado k poboljšanju, kar naj bi pokazala bodočnost.

DR. ŠUSTERŠIČ PRI HOENLOJU.

Dne 8. maja je pozval novi ministerski predsednik tudi predsednika »Slovenske zveze« ter se z njim posvetoval o političnem položaju. Dr. Šusteršič pravi, da je pri tem obisku princ Hoenloe napravil nanj jako ugoden utis. On bo po mnenju dr. Šusteršiča izvedel volilno preosnovo, ker je popolnoma prepričan o potrebi splošne in enake volilne pravice in ker je to tudi cesar za gotovo zahteval. Princ smatra volitve na podlagi starega volivnega reda za politično nemogočnost. Da bi se pa cesar umaknil, je do cela izključeno. Da Hoenloe pošteno namerava kar najhitreje izvesti splošno in enako volilno pravico in se hoče brezpogojno ustaviti vsakemu zavlačevanju, se jasno vidi tudi iz tega, da vzdržuje Gavč-Bilantovo predlogo. Princ namerava najprej doseči sporazumljenje med nasprotujočimi si koristmi. Hoenloe je napravil na predsednika »Slovenske zveze« dr. Šusteršiča utis povsem modernega moža, ki goji popolnoma moderne, demokratične nazore.

NACRT ZA NAJBLIŽJO BODOČNOST.

Gospodsk zbornica je imela svojo sejo 16. maja ob 1. uri popoldne. Razpravljalo se je v drugem branju o ureditvi pokojnih civilnih državnih uradnikov in slug, o pokojninah vdov državnih uradnikov in državnih slug. Dne 19. maja bo pozvana zbornica, da izvoli delegacije, ki bodo sklicane za 14 dni najbrž dne 12. junija. Jeseni bodo sklepale delegacije v Budimpešti o skupnem proračunu za l. 1907.

OBČINSKE VOLITVE NA DUNAJU.

Dne 9. maja so bile na Dunaju občinske volitve za 4. kurijo in v naslednjih dneh še za ostale kurije. Znano je, da je stolno mesto Dunaj zadnja leta v rokah krščanskih socijalcev, ki so zasloveli daleko po svojem uzornem gospodarstvu. Skoro nobeno mesto na svetu nima tako urejenih cestno-prometnih sredstev, kot ravno Dunaj. Ta mestna prometna sredstva, združena z lastno mestno elektrarno in mestno plinarno donajajo občini bogatih dohodkov. Mnogoštevilni krasni vrtni nasadi pričajo o skrbi za zdravstvo. Lani so bile dogotovljene velike vodovodne naprave. Kako resno misli krščansko-socijalna občinska uprava tudi s šolstvom priča to, da je tekom desetih let zgradila 83 šolskih stavb s stroški 19 milijonov kron. Ni čuda torej, če prebivalstvo zaupa takim ljudem in jim zopet zaupa upravo stolnega mesta. Minule dni so se vršile volitve v dunajski občinski zastop. Voliti so imeli 78 novih občinskih svetnikov in 9. maja jih je izvolil 4. razred 21, od katerih so pa dobili socijalni demokratje 7, dočim so imeli dosedaj le 3. Le-ti so delali z največjim nasilstvom, da so si s pomočjo liberalcev, ki to pot niso več nastopili kot samostojna stranka, priborili teh 7 močicev, ki se pa bodo kar izgubili med 165 krščansko socijalnimi občinskimi odborniki.

NASLEDNIK ŽICKARJEV.

Omenili smo v jedni zadnjih števil, da se na Štajerskem preklajo, kdo naj bo naslednik umrlega državnoborskega poslanca Žickarja. Celi Štajer se je izjavil za kandidato odličnega gospoda dr. Korošca, urednika »Slovenskega Gospodarja«. Toda naši liberalci, ki imajo povsod svoj nos poleg, so naščuvali svoje prijatelje na Štajerskem, naj rujejo proti omenjenemu gospodu, ker le-ta preveč pritrjuje temu, kar dela »Sloven. Ljudska Stranka« in je preveč prijazen gospodu dr. Šusteršiču. Rovali so Narodovci toliko časa, da je prišlo tako daleč, da se je bilo res bati razdora. To se je preprečilo na zadnjem zaupnem shodu v

Celju dne 10. maja, na katerem je bil z večino oddanih glasov proglašen dr. Anton Korošec za Žickarjevega naslednika. Upamo, da je spor s tem poravnal. Čudimo se pa, kako je mogel isti zaupni shod skleniti resolucijo, v kateri pozivljajo slovenske štajerske poslance, da naj, ako se ne doseže pomnožitev štajerskih in koroških slovenskih poslanskih mest, glasujejo zoper celo volilno preosnovo in ako bi »Slovenska zveza« ne glasovala s njimi, naj izstopijo iz nje. Ta resolucija kaj namreč jako malo politične modrosti, ker take resolucije pravo gotovo slabo učinkujejo pri nasprotnikih, ki komaj čakajo, kdaj bi se pojavil med nami kak razdor.

POLOŽAJ NA OGRSKEM.

Volitve na Ogrskem so končane. Neodvisna ali Košufova stranka, katere prva zahteva je »Proč od Avstrije«, si je priborila 240 poslancev. Ustavna stranka pod vodstvom Wekerla šteje sedaj 74 članov, katoliška ljudska stranka 32; razne narodnosti 38 poslancev in med temi Slovaki 8. Neodvisna ali Košufova stranka ima sedaj sama v zbornici večino. Liberalna stranka, ki je doslej vladala od leta 1876 je skoro popolnoma izginila iz površja. Na Ogrskem je torej padla takome-novana avstrijska politika, ki je na Ogrskem služila avstrijski politiki. Vzor novih strank je samostojna Ogrska ali osebna zveza (personalna unija) z Avstrijo. Novo ministristvo je od vladarja prevzelo nalogo in dolžnost, da najprvo napravi red v državi na gospodarskem, finančnem in kulturnem polju, nato izvrši nov volilni red s splošno volilno pravico ter nove volitve. To vse utegne trajati morda dve leti. Ko je izvršeno to delo, je izvršena tudi naloga sedanje vlade. Kaj pride potem, na to že danes misli in ziđa neodvisna stranka.

PO VOLILNI ZMAGI — NA HRVAŠKEM.

Vzdignila se je Hrvaška iz jarma ogrskih politikov in se je otrsela mažarskega nasilstva, ki jo je potlačil do tal, odkar je Kuen Heder-vari sedel na banskem stolcu. Hrvaška in srbska nasprotna manjšina je sijajno zmagala, ljudska volja je izvolila ljudske zastopnike in stare pravice hrvaške kraljevine so vzplamtele zopet iz pepela, pod katerim so ležale vsled pritiska mažarskega uradništva zakopane. Velik uspeh je to za Hrvaško — toda posledice so še zelo nejasne. Do zmage je pripomoglo predvsem duhovništvo ter tudi uradništvo, ki je imelo prosto roko. Kaj prinese nova doba, Hrvatje sami ne vedo. Hrvaški narod, predvsem njegova duhovščina, ki je najbolj pripomogla do zmage manjšine, ni šel volit svojega sabora (zbora) zato, ker odobrava nakane in program manjšine, ampak zato, da podere, kar je bilo in zatre sovraženo vladno stranko. Večinoma je šel vsakdo razdirat, malokdo zidat. Kajti za nadaljni uspešni razvoj hrvaških političnih razmer je vsakor velikega pomena padec sedanje vlade. Zato je šel narod v boj in zelo se motijo oni, ki mislijo, da je s tem ljudstvo zgradilo pot do njihovih želja in programov, ampak edino to je bilo vodilno, da ljudstvo ne mara ne mažarske ne mažarske stranke.

VOLITVE NA FRANCOSKEM.

Na Francoskem imajo že dolgo socijalno demokratsko vladno poimenje. Človek bi mislil, da je na Francoskem zdaj vse zakonodavstvo demokratično in delavstvu prijazno, a v resnici je ravno nasprotno. Francija je najboljši dokaz, da republika ni nobeno poročstvo za demokracijo, da socijalna demokracija ničesar ne stori za korist delavskih stanov in da svobodomiselni programi lahko zakrivajo največje tiranstvo. Dogodki prvega maja

in naslednjih dni so to pokazali. Francija je zagostala silno v svojem zakonodavstvu. So- sednje monarhije so jo daleč prekoračile. Kapitalizem pa cvetel v Franciji, kakor nikjer drugod. In vendar so žmagnali pristaši dose- danje vlade, ki strašno zatira katoliško cer- kev, čeprav ni zmaga izpadla zanj tako ugo- dno, kakor smo si mislili prvotno. Skoro 9 milijonov volitev je prišlo na volišče in so od- dali svoje glasove. Največ glasov so dobili radikanci — nasprotniki cerkve. Vkljub temu so spravili katoličani na volišče 1 milijon 240.000 glasov, za 400.000 več, nego zadnjič. To je podlaga za bodočo organizacijo proti- framasonske in proti-socijalno-demokratske zveze, ki se v znamenju verske svobode orga- nizira v Franciji. To je le začetek, kajti niti ti še niso organizirani. Zdaj jih bo vlada pre- ganjala z vsemi sredstvi, a upajmo, da jih ravno preganjanje okrepi, izčisti in nauči tega, česar še niso znali doslej: Z enotnim, ljud- skim delom razkrinkati podlo lažljivost kapi- lističnega framasonstva in njegove plačane dekle socialne demokracije ter v krepki, edini vojni vrsti nastopiti z republikanskim programom proti sovražnikom krščanstva in svobode.

Listek.

Sanje.

Kupiti si moram na vsak način »sanjske bukve«, da bom znal tolmačiti sanje. Pogosto se mi je sanjalo čudne reči in ko se zjutraj zbudim, nimam Jožefa kot Faraon, da bi mi razložil, kaj to pomeni. No, saj pa tudi takih Jožefov ni več treba, saj se dobe v knjigarni »sanjske bukve« in tam se zve vse. Še več, tam dobiš tudi številke, ki pridejo v loteriji in to je še glavna reč.

Oni dan je prišla k meni stara Lovračka. Tožila je na dolgo in široko, da je na svetu hudo, ker ni denarja. Konečno pravi skrivnostno:

»Dajte mi no svetovati številke, da jih bom stavila v loterijo, edino na to še stavim svoje upanje.«

Zamislil sem se kot modrijan in dejal čez nekaj časa:

»Stavite 14, 32 in 10.«

»Zakaj pa ravno te?«

»Danes imamo štirinajstega, jaz sem star 32 let in tu vam dam 10 krajcarjev za stav.«

»Lepo vas prosim, zapišite mi te številke na listek, da jih ne pozabim, takoj jutri bom stavila.«

Zapisal sem na listek, kar je želela in vsa srečna ga je spravila v žep.

Čez teden je zopet prišla k meni. »No, kako je, ste zadeli?«

»Prav nič, niti ene ne, niti od daleč ne. Cel teden sem upala in pričakovala. Mar bi si bila kupila kruha!«

»Nič ne jadikujte, saj ste celi teden upali, in en teden upanja je pa pač vreden desetico, ne?«

Jaz moram pa vse eno kupiti »sanjske bukve«. Čudne sanje imam pogosto. Včasih se sicer po dnevu pojasnijo same po sebi, a to se zgodi le redko. Nekoč se mi je tako prigodilo. Poslušajte!

Sprehajal sem se po krasnem prostoru; ni bil to gozd, ni bil vrt, a bilo je nekaj silno krasnega. Lepo vitko drevje je delalo prijetno senco, krog in krog je opojno duhtelo cvetje in ptiči so peli pesmi, ka- kršnih dotlej še nisem slišal. Vse pa je obsevalo žarno sonce, čisto in veličastno, kot bi bilo sestavljeno iz samih najdražjih kamnov. Lahen veterc je majal po drevju zlato sadje in se poigraval z zelenim list- jem in živo pisanim cvetjem.

Šel sem dalje in dalje in strmel nad to krasoto. Pred sabo uzrem krasno, vi- soko palačo, ki se je lesketala vsa v zlatu in v primeri z njo so palače največjih in najbolj razkošnih bogatinov satno revne kočice.

Bila je to nebeška palača v raju. Stopil sem skoraj maho v strahu v senco ko- šate lipe in čakal, kaj se bo zgodilo.

Začul sem počasne, enakomerne ko- rake. Opiraje se vsak na svojo palico sta stopala proti nebeškim vratom starček in starka. Skupno sta živela, skupno sta umrla in skupno tudi nastopila pot proti nebesom.

Pri vratih je starček bojzljivo poz- vonil. Sv. Peter je odprl malo okence pri vratih in pogledal ven. Videč, da sta zunaj dva siromaka, je dejal:

»Počakajta malo«, in zaprl okence.

Usleda sta se nato prišleca na klop pred vrati in potrpežljivo čakala. Prosim vas, česa ni vsega reven človek navajen! Če pride kam v pisarno, mora vedno ča- kati, da je zadnji, če pride na pošto, vse reži nad njegovo nadležnostjo in tako gre povsodi.

Nista se torej čudila naša dva znanca, da sta morala čakati tudi pred nebeškimi vrati. Starček se je oprl na palico in gle- dal zamišljeno pred-se. Starka pa je za- čela moliti rožni venec.

Čez nekaj časa se pripelje krasna ko- čija. Vrata nebeška se v hipu odpro na stežaj, sv. Peter prihiti na prág, se glo- boko prikloni in ponosno je zdrdrala ko- čija skozi široka vrata v nebeško palačo. Na kozlu je sedel v zlatom obšiti obleki kočijaž, v kočiji razkošno oblečeni tovar- nar — milijonar.

Nato je sv. Peter dejal starčku: »No, ker je že odprto, pojdiva še vidva notri!«

Starček je ponižno privzdignil klobuk in dejal: »Kako pa je to — doma so nas vedno gospod župnik učili, da v nebesih ne bo nobenega razločka med bogatimi in revnimi, da bomo tu gori vsi enaki, a zdaj pa vidim, da temu ni tako. Naju pustiš čakati, tega bogatina, pa si sprejel z vso častjo in ljubeznjivostjo.«

Sv. Peter se je nasmehnil in dejal:

»Priatelj, revnih ljudi, kot sta vidva, pride vsak dan veliko v nebesa, to je nekaj navadnega pri nas — a taki bogati — to- varnarji — ti so redki gosti. Te je treba sprejeti bolj slovesno!«

* * *

V tem hipu sem se prebudil. Niso bile to čudne sanje? Odkod se to vse vzame? Vstal sem hitro, se napravil in šel na sprehod.

Na cesti sem došel procej čedno oble- čenega moža z vrečo na hrbtu. Notri je

imel, kot se mi je zdelo, krompir. Pogledal sem mu natančneje v obraz. Bil je miren, pošten, a odsevala je z njega skrb in rev- ščina.

»Kam pa, prijatelj?« vprašam ga, ko me je pozdravil.

Pogledal je okrog sebe in dejal z bolj tihim glasom.

»Od hiše do hiše z malho na hrbtu.«

»Torej beračite? Ste li tako revni?«

»Bil sem tkalec in pošteno živil svojo družino. A prišel je v naš kraj bogatin, sezidal tovarno in zgubil sem delo in za- služek. Kar sem prihranil je kmalo pošlo in zdaj — otroci so lačni in jokajo, v hiši ni niti griljeja kruha — torej sramota gro- sramota dol, iti moram in trkati na vrata dobrosrčnih ljudi, da se usmilijo saj mojih otrok.«

»Težka pot je ta, težka.«

»In še kako! A samo, da bi ne bila čis- to zastoj!«

»Le ne obupati«, tolažil sem ga. »Po- štenega človeka Bog ne zapusti.«

»Res je in hvala Bogu, pošteno sem delal dozdaj in mirno vest imam.«

Nad nama je zaupil kočijaž, ki je pe- ljal na sprehod rejenega, trebušastega go- spoda, ki je mogočno sedel v kočiji in pu- šil dragoceno smodko. Kočijaž je imel s srebrom obšito obleko.

Gledal sem za kočijažem in si mislil:

»Kdo ve, so li ti konji, krasna kočija in dragocena smodka, pridobljeni tako po- šteno, kot krompir in kosi kruha, ki jih ima ta siromak v malhi?«

Če sem morda onemu gospodu v ko- čiji delal krivico (saj ga nisem poznal), naj mi Bog odpusti. Ti pa, dragi bravec, bodisi bogat ali reven, mi tudi tega ne za- meri.

Gledal sem za kočijo in prišle so mi na misel sanje, da so gospodje v kočijah redki gosti v nebesih. —

Spreten zdravnik.

Na Kitajskem je navada, da prižge ob novem letu vsak zdravnik pred svojo hišo toliko luči, kolikor mu je med letom bolni- kov umrlo. Lahko si mislimo, da je to prav lepa razsvetljava.

Nedavno je nekemu Kitajcu nevarno obolela žena. Hitro je šel po zdravnika. Kmalu najde hišo, ki je bila prav slabo raz- svetljena, samo šest lučic je gorelo pred vrati.

»Ta zdravnik mora biti spreten kot noben drugi«, mislil si je Kitajec in šel k njemu.

»Ste vi zdravnik?« vprašal je gospo- darja, ki ga je srečal v veži.

»Da, sem.«

»Koliko časa pa ste že zdravnik?«

»En teden.«

In Kitajc je bežal dalje, kar so ga noge nesle.

Razgled po domovini.

Župnijski izpit so naredili sledeči gg. duhovniki ljubljanske škofije: Ažman Andrej, kaplan v Postojni; Brajč Josip, župni upr. na Soriji; Koželj Frančišek, valetudinarij v Repnjah; Merkun Anton, ekspozit v Razdrtim; Pfajfar Janez, župni upravitelj v Javorjah nad Škofjo Loko; Remškar Val., ekspozit v Matenji vasi; Sever Frančišek, župni upravitelj v Št. Lenartu; Traven Iv., kaplan v Šmartinu pri Kranju.

Dr. Korošec, kandidat pete kurije na Sp. Štajerskem. Kar smo pričakovali kot gotovo, to se je zgodilo. Na shodu zaupnikov spodnještajerskih Slovencev dne 10. maja je bil po burnih debatah s 63 glasovi proglašen urednik »Slovenskega Gospodarja« g. dr. Anton Korošec za kandidata. Gospod župnik Vodušek iz Vojnika je dobil 29 glasov in gospod posestnik Pukl z Dunaja 1 glas. Gotovo bodo storili sedaj vsi pošteni Slovenci na Štajerskem svojo narodno dolžnost in pripomogli z glasovnicami, da bo zaslužni in dični gospod urednik dr. Korošec sijajno zmagal.

Liberalno časopisje je silno razburjeno. Zgodilo se je nekaj strašnega. Nek brezverski ogleduh je zavohal, da sta sinova nadvojvode Karola Salvatorja na Dunaju ministrarala pri Šmarnicah v kapucinski cerkvi. Kakor da bi bilo to nekaj nečastnega, saj so že kralji stregli pri sveti maši. Seveda liberalci črtijo vse, kar je krščanskega.

Političen shod Slov. Ljudske Stranke se je vršil 6. t. m. v Predgradu starotrške občine na Belokranjskem. Shod je sklical tamonjši gospod kaplan Hrovat v isti vasi, kjer županuje pred nedavnim časom še tako mogočni liberalni župan Majerle. Shod je izrekel zaupnico našim poslancem, in hkrati s to zaupnico tudi nezaupnico Majerlu, ko je skoval grdo brzovjavo za »Slov. Narod«, v kateri odobruje nasop liberalcev proti kmetu v deželnem zboru. Umevno je, da ne morejo ondodni kmečki volivci biti zadovoljni s takim županom.

V Ljubljani že dalj časa obstojati društvi, »Akademija« in »Prosveta«. Člani teh društev so priredili nekaj predavanj v Ljubljani in nekaj tudi po deželi. Obe društvi sta na videz obsojali liberalno stranko, a ta obzoda je bila le gola hinavščina. Že o priliki predavanja enega teh društev v Sodražici smo opozorili, cenjene bravce »Domoljuba«, naj ne hodijo poslušati krivih prerokov, ki hodijo v ovčjih oblacilih, češ, da so ti mladi le priganjači in podrepniki liberalne stranke. Da je bila ta naša trditve opravljena, smo doznali pred tednom. Liberalna stranka je po svojem vodstvu sklenila, da smatra omenjeni društvi kot del organizacije narodno-napredne stranke. Z drugimi besedami: obe društvi bota odsej bolj očitno agitirali za hirajočo liberalno stranko; zato se ne more noben pameten človek udeležiti več predavanja, ki ga bo privedilo morda katero teh društev na deželi. Liberalci naj bodo sami med seboj.

Strojvodja Karol Hajek se je vrjel pretečni teden pod brzovlak, ki ga je popolnoma razmesaril. Posamezne dele telesa so morali z lopato pobirati, da so jih pripeljali na pokopališče. Pokojni je bil rojen leta 1863 v Mariboru in tja pristojen.

Na ljubljanski letni sejem dne 7. t. m. je bilo prignanih 970 konj in volov, 262 krav in telet, skupaj 1232 glav. Kupčija z govejo živino je bila srednja, s konji pa dobra, ker so po nje prišli Lahi.

Odlikovanje. Gospod Franc Pustotnik, župan in posestnik v Blagovici, je poslal na letošnjo spomladansko razstavo na Dunaju pet vrst žganja. Odlikovano je bil 30. aprila z veliko zlato svetinjo.

Zopet dražja pošta. Iz trgovskega ministrstva se potrjuje vest, da se poštna pristojbina za pisma v Avstriji podraži od 10 na 12 vinarjev, kar bo dalo državi 8 milijonov kron več dohodkov na leto ter bo ta dohodek porabila v to, da se zboljša položaj poštnih službenecv.

Pod novim solkanskim mostom so našli peklenški stroj, ki bi v slučaju razstrelbe napravil velikansko škodo. Znano je, da so delali ta veliki most v večini laški delavci, katerim so načelovali zelo dvomljivi možje iz laškega kraljestva.

Osebnosti vesti. Za ravnatelja meščanske šole v Postojni je bil imenovan gospod Josip Brinar, za kateheta ranotam gospod Andrej Ažman in suplenta gg. Al. Goriup in Albin Stritar.

Zeleni cepiči. Kakor prejšnja leta, oddajali se bodo tudi letos iz državnih trtnic na Kranjskem zeleni cepiči priporočljivih, žlahtnih vrs vinogradnikom brezplačno, ako se dotični oglase vsaj do 15. t. m. bodisi ustmeno ali pismeno pri podpisnem nadzorstvu, ali pa pri delovodstvu pristojne državne trtnice. Dan oddaje cepičev se bode zopet po časnikih razglasil. — C. kr. vinarsko nadzorstvo za Kranjsko v Rudolfovem.

Liberalci na Dunaju. Princ Hohenlohe je poklical med drugimi tudi dr. Ferjančiča na pogovor na Dunaj. Ferjančič je namreč predsednik kluba, ki šteje z njim vred celih pet mož, ki pa vsi skupaj nimajo nobenega pomena. Ker pa menda Ferjančiču dr. Tavčar in znani notar Plantan dosti ne zaupata, sta ga spremljala tudi na Dunaj, da ga bosta tu nadzorovala. Ti možje so pozabili tam na Goriškem še Gabrščekka, ki je tudi tako srečen, da pripada tej lepi družbi. Bomo videli, koga bodo ti možje prodali, ko očitajo dr. Šusteršiču, da je on prodal koroške in štajerske Slovence.

Prvi roj je izletel v Sostrem dne 28. apr. iz čebelnjaka Franceta Jakoš. Čudno je to radi slabega vremena, ki je v aprilu navadno.

Bela zastava je vihrala 7. majnika po jako dolgem času na ljubljanskem magistratu, ker ni bilo v tamošnjih ječah nobenega jetnika zaprtega. A zastava je vihrala le nekaj ur. Že popoldne so privedli v zapor Američana Jožefa Koletič, rojenega pri Črnomlju, ker je hotel več oseb odpeljati v Ameriko in bi od neke agenture dobil za vsako osebo 12 kron.

Odlikovana slovenska knjiga. Knjigo »Slovenski fantje v Hercegovni in Bosni«, katero je spisal tako poljudno gospod pl. Adrejka, je cesar sprejel v svojo c. in kr. rodbinsko knjižnico in izrekel gosp. pisatelju najvišjo zahvalo ter mu v znamenje Najvišjega priznanja podelil vojaško zaslužno svetinjo. S tem priznanjem je odklikovana poleg pisatelja tudi naša slavna družba sv. Mohorja, ki je izdala to knjigo.

Liberalni poslanci v Kranjski so pripravljani prodati koroške in štajerske Slovence, ako jim vlada ne da za mesta dva poslanca. Ta vtis dobi vsak, ki bere v »Slovenskem Narodu« pogovor, ki sta ga imela nadsvetnik s kravjim zvoncec dr. Ferjančič in disciplinirani notar Plantan z ministrskim predsednikom na Dunaju. Ker je pa gotovo, da vlada ne more pod nikakim pogojem ugoditi

smešni zahtevi kranjskih liberalcev, je tudi gotovo, da bodo glasovali liberalni možiči proti splošni in enaki volilni pravici in da so že prodali koroške in štajerske Slovence. Kar so očitali ti politični hinavci našim poslancem, to so storili sedaj sami. Kaj bo k temu rekel koroški »Mir«, čegar pisava je zadnji čas postala dokaj čudna, da ne rečemo hujskega?

V Trstu se nameravajo naseliti oo. jezuiti. Judovski list »Piccolo« že daje duška svoji jezi v strupenem članku, ki ga je priobčil pred dnevi. Židu smrdi seveda vse, kar je krščanskega.

Odlikovanje. Cesar je odklikoval župana v Šmihelu g. Mihaela Zurca z zlatim zaslužnim križcem in župana g. Mat. Sršena v Vodichah s srebrnim zaslužnim križcem.

Krščansko delavstvo na Goriškem je praznovalo majnikovo slavnost jako slovesno v nedeljo, dne 6. t. m., na Sveti Gori. Tu je bilo zbrano na tisoče vernega delavstva, ki je častilo svetogorsko Mater Božjo. Bilo je navzočih več pevskih zborov, razna društva, ki so prikoralaka s petimi zastavami. Prej to soboto so blagoslovili društvu »Skalnica« novo zastavo. Kumovala sta gospa Jožefa Znidaršič in g. Ivan Pirjevec. Popoldne 6. t. m. je bilo posvetovanje raznih delavskih odborov. Č. g. dr. Pavlica je podal delovanje katoliškega delavstva na Goriškem od lanskega shoda na Sveti Gori. Razgovor je bil tudi o vseslovenskem delavskem shodu, ki ga sklicuje uredništvo »Naše Moči« v Medvode na Gorenjskem.

Odkritja Vilharjevega spomenika v Postojni se bo udele tudi več Srbov iz Belgrada.

Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji. Nameščen je č. g. Leopold Lenard za kaplana v Radečah pri Zidanem mostu; č. g. Janez Lomšek je nameščen za kaplana na Kočevskem.

Smrt vrlega mladeniča. Umril je v Ljubljani v vojašnici c. kr. dež. brambe pošten mladenič Janez Erman iz Boštanja. Prehladil se je, in huda pljučnica ga je mladega, rdečega in polnega življenja položila v prezgodnji grob. Bil je skozi in skozi pošten fant in jako nadarjen. Zanimal se je za našo kat. mladeniško organizacijo in bil član »Slov. kršč. soc. zveze« v Ljubljani. Tudi pri vojaki je ostal pameten in se ni sramoval svojega katoliškega prepričanja, kakor se to večkrat zgodi. Zato pa so ga tovariši-vojaki tudi spoštovali, kar so pokazali s tem, da so mu v znak ljubezni in spoštovanja kupili lep venec in mu tako izkazali zadnjo čast. — Zgodaj si nas zapusti a skušil težave sveta; v vrvenju in šumu, kateremu je razpoložen rokodelski tvojčan in vojak, ostal si to, kar te je učila tvoja mati. — Šel si, a tvoja dobra dela so šla s teboj. Uživaj večno srečo pri Bogu! — Š.

Romarski vlak. Iz Zatičine se je odpeljalo s posebnim vlakom na Brezje okoli 600 Marijinih hčera iz žužemberške dekanije.

Liberalni učitelji so sklenili, da bodo povsod opustili orgljarijo na cerkvenih korih. Radi tega sklepa se svet ne bo podri. Po naših cerkvah se bo ravno tako ali pa še lepše orgljalo brez liberalnih učiteljev. Liberalni učitelji se itak cerkve boje, saj je redkokje hodijo v cerkev, zato ima pa tudi krščansko ljudstvo vedno manj zaupanja do takih učiteljev. Pač pa hočejo — tako so sklepale modre glave

— v Ljubljani zbirati mladino od 14. leta dalje okrog sebe, da bi jo zastrupili s strupenim liberalizmom, kakor je to storil šentvški nadučitelj Zirovnik. Stariši gotovo ne bodo zadovoljni puščati svoje sinove k liberalnim učiteljem, da bi jim ti izrgali iz srca one nauke, katere so jih učile matere. Zato krščanski stariši, pozor pred liberalnimi učitelji!

Ljubljanski župan Hribar se nobene reči bolj ne boji nego deželne zavarovalnice. In ta bi se gotovo ustanovila takoj, kakor hitro dobi »Slov. Ljudska Stranka« večino v deželnem zboru. Za naše kmečke ljudstvo bi bila taka zavarovalnica neprecenljive važnosti. Da bi pa to preprečil, zato je vodja liberalcev, župan Hribar, tako hitro vrtel lajno in pripomogel, da ni bila razširjena volina pravica, po kateri bi kmečki poslanci dobili večino. Hribar se namreč silno boji za banko »Slavijo«, koje glavni agent je on. Ljudstvo si mora to zapomniti.

Poročil se je ta teden v Ljubljani velepoštovani g. Francišek Križaj, tovarnar in posestnik v St. Petru na Notranjskem, z gđ. Gabrijele, Olgo Leskovic, bivšo učiteljico v Planini. Novoporočencema kličemo: Na mnoga leta!

+ **Podpore vsled povodnji.** Lansko jesen je deželni zbor kranjski dovolil deželnemu odboru kredita do 20.000 kron v trdni nadi, da tudi vlada dovoli vsaj toliko, ako ne dvakrat več za razne poškodovance po povodnji na Kranjskem. Kakor pa čujemo, je vlada odgovorila deželnemu odboru, da vse škode vsled povodnji niso znašale niti 20.000 kron, torej zadošča deželnemu odboru dovoljeni kredit za podpore. To je naravnost škandal! Državni zbor je lani dovolil več milijonov podpore vsled uim, in povodnji so lansko jesen napravile ogromno škodo na Kranjskem. Vse nam pojasni, ako povemo, da je referent za državne podpore vsled uim v ministerstvu za notranje posle dobri prijatelj Kranjske dežele, ekselencen baron Hein.

* **Kaj je torej z alkoholom?** Vsem, ki so dobre volje, pojasnjuje M. V. 1906. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Tisk »Katol. tisk. društva« v Postojni. Na Slovenskem je stopilo protialkoholno in zmernostno gibanje na površje. Mogočno svetovno abstinenčno gibanje ni moglo ostati brez odmeva tudi med Slovenci. Naravna posledica je, da so se organizirali v tem boju abstinenti in da njihove napore pozdravljajo simpatično tudi oni ljudski prijatelji, ki sami ne morejo iz kakoršnih koli vzrokov postati abstinenti. Kakor svitli zvezdi nam svetijo iz preteklega stoletja v tem oziru imena slavnih slovenskih ameriških misijonarjev Barage, Pirca, kakor tudi mnogi pisatelji, med njimi Slomšek, Malavašič, rajni dr. Lampe (Svetilko). Med borilci v prvih vrstah za abstinenco in med nasprotniki abstinence hoče posredovati navedena knjižica, ki priporoča srednjo pot za sporazumljenje med pivci in abstinenti. Knjižica je namenjena izobražencem, voditeljem ljudstva. Razpravlja sledeče: Vino je strup. Ogibajmo se pretiravanja! Nasprotovanje (abstinenca) in napadi. Razmerje med vino- in vodopivci in narobe. Kaj bomo pili? Ne pričakajmo se za besede! Idimo do dejanja! Razpravlja obširno o »Družbi treznosti«, ki ima tri stopnje za one, ki se vzdreže vsakega žganja, ki ne pijejo redno v tednu in za abstinate. Razpravlja tudi o ugovorih proti zmernostnemu in abstinenčnemu gibanju in o dolžnostih vlade proti zmernostnemu in abstinenčnemu gibanju. Iz vse knjižice veje spraven duh. Pisatelj želi, da reši slovensko ljudstvo kuge pijačevanja. Dober namen ima in brez dvojbe ga doseže.

Radikalni abstinenčni krogi morebiti ne bodo zadovoljni z vsemi izvajani pisatelja, tudi zagovorniki pivcev alkoholnih pijač ne. A knjižica je vredna, da jo toplo priporočimo in želimo, da jo izobraženstvo naroča. Vprašanje o boju proti pijačevanju ni danes več kaka stvar bodočnosti. Je že tu in šteje mnogo pristašev iz vseh slojev slov. ljudstva. Pouči se iz knjižice o tem vprašanju vsak. Naletel ne bo tudi najhujši nasprotnik abstinence na mesta, ki bi ga disgustirala. Dobro bo služila knjižica tudi za ljudske predavatelje. Zato želimo, da jo naroči vsak, ki mu je na srcu blagor ljudstva. Kdor dobro prouči knjižico »Kaj je torej z alkoholom?« bo dobil tudi brez pretiravanja ugoden odgovor. Knjižico toplo priporočamo. Naroči se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* **»Perotinar«** se zove prvi slovenski ilustriran list za umno perotinarstvo in reje vseh malih domačih živali, izhaja enkrat na mesec in stane na leto 2 K 40 h. Urednik in izdajatelj mu je: Anton Lehmann, Tržič, Gorenjsko. Prva številka je izšla 1. maja t. l. ter obsega članke: Napake perotinarstva, Italijansko ali laško plemo s sliko, Važnost perotinarskega hleva, Zgodnja valitev, Ruski kunc. »Perotinar« si stavi nalogo, biti zvest prijatelj in svetovalec v vseh vprašanih umnega perotinarstva in umne reje malih domačih živali.

Čebelarški shod podružnice v Gorjah bo de v nedeljo, dne 20. maja t. l. ob 3. uri popoldne v cerkveni dvorani.

Se nekaj zelo važnega za čebelarje. Konec meseca junija bo v Ilirski Bistrici pri vzornem ulnjaku podpredsednika »Slovenskega osrednjega čebelarškega društva« g. Antona Žnidaršiča velik čebelarški shod, ki bo trajal ves dan. Shod bo bržkone na dan sv. Petra in Pavla. Govorili bodo naši najboljši čebelarji o čebelarstvu. Ker je čebelarstvo g. Žnidaršiča vredno, da si ga ogleda vsak čebelar, bo udeležba gotovo velika. Ta shod še posebno priporočamo našim slovenskim čebelarjem, da se ga obilno udeležijo. Na shodu bodo videli marsikaj zanimivega in slišali marsikaj poučnega o čebelarstvu, kar jim bo v veliko korist. Saj čebelar se mora vedno učiti in še nikoli vsega ne ve. Gotovo jim ne bo žal za nekaj kronic. Natančneje o tem shodu objavimo pravočasno v »Domoljubu«.

* **Pred kratkim sta izšli dve čebelarški knjigi:** 1. Antona Janša, ranjkega veleveščega čebelarja in c. kr. učitelja čebelarstva na Dunaju, **Polpolni pouk o čebelarstvu.** Po Jožefu Münzbergerjevi izdaji prestavil za slovenske čebelarje Francišek Rojina, nadučitelj v Šmartnem pri Kranju in urednik »Slovenskega Čebelarja«. S 45 podobami. Ljubljana 1906. Izdalo »Slovensko osrednje čebelarško društvo v Ljubljani.« Založil I. N. Babnik. Tisk J. Blasnika naslednikov. — 2. Anton Janša **Razprava o rojenju čebel.** Poslovenil Avgust Bukovic, tajnik osrednjega čebelarškega društva. V Ljubljani, 1906. Izdalo »Slovensko osrednje čebelarško društvo v Ljubljani.« Založil I. N. Babnik. Tisk J. Blasnika naslednikov. — Cena obema broširanimi knjigama je 3 K 20 h, lično vezani 4 K. — Teško smo slovenski čebelarji pogrešali dobre slovenske čebelarke knjige. Šrobna čebelarška knjižica »Umno čebelarstvo« je pošla in razven lista »Slovenskega Čebelarja« nismo imeli nobenega vira, iz katerega bi zajemali nauke o naprednem čebelarstvu. Kako drugače je vse preskrbljeno za to pri drugih večjih narodih, n. pr. pri Nemcih. Zato smo se zelo razveselili, ko smo čuli, da namerava »Slov. čebelar. društvo« izdati popolno slovensko čebelarško knjigo. Toda naše veselje je bilo prezgodnje. Predno kaj več izpregovorimo o prvi Janšovi knjigi: »Polpolni nauk

o čebelarstvu«, naj omenimo najprvo, kdo je bil Janša. Janša je bil rojen 20. maja 1734 na Breznici na Gorenjskem. Pozneje je obiskoval risarsko šolo na Dunaju in ker je bil tudi izvrsten čebelar, ga je imenovala cesarica Marija Terezija leta 1769 za prvega čebelarškega učitelja na novoustanovljeni čebelarški šoli na Dunaju. Da bi se njegovi nauki razširjali tudi drugod, je spisal omenjeni knjižici leta 1771 v nemškem jeziku in narisal sam več slik. Umril je dne 13. septembra 1773 in zapustil delo v rokopisu. Objavil ga je dve leti po njegovi smrti njegov učenec in naslednik v učiteljevanju Jožef Münzberg. Leta 1792 je izdal čebelar Janez Poličnik, župnik v Griži, Janšev »Polpolni nauk o čebelarstvu« v slovenskem prevodu, čigar druga izdaja je sedaj izšla.

Janša je bil izvrsten čebelar, odkril je marsikatero skrivnost v življenju čebel. On je bil prvi, ki je ovrgel staro bajko, da so trotje čebelar le vodonosci s trditvijo, da so samci, ki oprashe matico in da se pri prvem izseli iz panja stara matica in da polaga matica zalego v vse celice, torej ne samo v čebelno, ampak tudi v trojovsko satje, tako, da je matica mati vsem čebelar, tudi trotom, in razdril stare pravljice o trojih in njih postanku. Čebelaril je, kakor takrat sploh, v kranjskih panjih z nepremakljivim satovjem. Od tedaj je minulo 135 let in od tega časa je čebelarstvo dokaj napredovalo. Dzierzon je vpeljal romiče, avstrijski major pl. Hruschka je iznašel izmetalnico, mizar Mehring umetno satovje in tudi drugi strokovnjaki so odkrili marsikaj, kar je bilo preje neznano. Dandanes se čimdalje bolj opuščajo čebelarjenje z nepremakljivim satovjem in se vpeljava premakljivo na romičih, ker se s tem doseže veliko večji dohodek. »Slovenske osrednje čebelarško društvo« prireja po deželi predavanja o umetnem in naprednem čebelarstvu in zato se čudimo, zakaj ni izdalo društvo knjige, kakršno zahteva sedanje stanje čebelarstva. Lahko bi se bili vmes vpletli Janševi nauki in slovenski čebelarji bi imeli izvrstno knjigo, kakršnih imajo Nemci mnogo. V knjigi naj bi bili opisani razne vrste panjovi, razno novo čebelarško orodje, katero je sedaj neobhodno potrebno, pouk, kako se uporablja umetno satovje itd. To bi bilo koristno za naše še tako nazadnjaške čebelarje. Tudi anatomije pogrešamo v knjigi, katera je zelo potrebna, zanimiva in poučna za čebelarje.

Knjiga bo največ koristila le tistim čebelarjem, kateri čebelarijo še po starem načinu v navadnih kranjskih panjih nepremakljivim delom, ter jo zato priporočamo le takim čebelarjem. Za naprednega čebelarja pa razven temeljnih naukov nima posebne vrednosti.

O drugi knjigi: »Razprava o rojenju čebel« se moramo pa izreči zelo pohvalno, dasi tudi ne zadošča povsem sedanjim potrebam. Posebno so dobro opisana znamenja, po katerih lahko čebelar pričakuje roj.

Vnanja oblika obeh knjig je lična.

Upamo, da izda kmalu »Slovensko čebelarško društvo« popolno slovensko knjigo o naprednem čebelarstvu, kakršno zahteva sedanji čas in kakršno slovenski čebelarji jako nujno potrebujemo.

Gorenjske novice.

Novice iz poljanske doline.

g **Živinske krme potrebujemo,** tožijo skoro splošno vsi posestniki. Marsikdo si pomaga, da poklada živini slamo, ki jo vzame raz streho in jo pomeša s tropinami. Dobro, da bo kmalu temu konec, ker novina lepo raste in cvetoče sadno drevje veliko obeta. Da bi le

že enkrat izginile snežene lise raz vrh Ble-
gaša!

g Štajerc v volški soseski. Ko je zmrznil umazani »Rodoljub«, žaloval je neki krčmar po njem, ker ni imel nikogar, da bi mu prinašal priljubljenih novic o sleparskih in oderuških f. brez katerih ne more živeti. S čim naj pa potem zabava svoje redke goste? Premišljeval je dolgo, kje bi dobil vrednega naslednika ranjkemu »Rodoljubu«. Treba je bilo iti izven Kranjskega, iz sosedne zelene dežele si je naročil nemčurskega »Štajerca«. S tem junakom je pa popolnoma zadovoljen. Ti pa povem, prav zares ti povem, on pripoveduje, da boljše pove kakor vsak f. . . iz prižnice; zato le domu ga vzemi, pa vsega preberi od konca do kraja, pa še sosedu ga posodi, da boš spoznal, kako f. . . gulijo ubogega kmeta! Kljub tej postrežljivosti se le malokdo izgubi v njegovo gostilno, zato mora pa on sam s svojo boljšo polovico premišljevati »Štajerčev« modrost. To je popolnoma prav. Kjer se vera sramoti in duhovniki blažijo, v take kraje ne mara zahajati naše ljudstvo.

g Posojilnica in hranilnica v Poljanah izvanredno dobro napreduje. Samo v mesecu aprilu je imela prometa 112.247 K 32 h; hranilnih vlog je bilo vloženih 29.776 K 22 h, vzdignjenih pa 16.562 K 51 h. V teku štirih mesecev je bilo prometa 268.662 K 51 h; ako primerjamo promet z lanskim v istih mesecih, ga je bilo letos več za 19.764 K 77 h. Pretečeno leto 1905 je imela posojilnica prometa 678.662 kron 54 h. Vloženih hranilnih vlog je bilo 158.542 K 54 h, vzdignjenih pa 102.725 K 22 h, torej več vloženega 55.789 K 82 h. Kakor se razvidi iz tega, pridobiva hranilnica vedno več zaupanja pri ljudstvu. Tudi najhujši hranilnični nasprotniki so utihnili, ker so spoznali, da nimajo preroškega daru, ker je že davno potekel napovedani čas, da hranilnica ne bo imela več nobene vloge; nasprotno vloge vedno bolj naraščajo. Koliko se sme verjeti liberalnemu blebetanju?

Iz kamniškega okraja.

g Ustanovila se je v Kamniku hranilnica in posojilnica po Rajfajznovem sistemu. Pričela bo s poslovanjem 1. junija t. l. Zakaj še ena hranilnica? Zato ker je bila potrebna. V mestni hranilnici pašuje z Potokarjem nožar Košir, ki je pred sodnijo čenčal stvari mestne hranilnice, ki bi morale biti tajne. S tem je pokazal, da ni sposoben biti v odboru, kjer ni dovoljeno vsega izblebetati. A ker kljub temu ni odstopil, so odstopili drugi odborniki, namreč gg. Zargi, Šubelj, Albrecht in Lavrenčič.

g Kaj pa pravijo ljudje k temu? Koschier se jezi, zavedno meščanstvo in okoličani so pa z veseljem pozdravili ustanovitev novega denarnega zavoda, ki ima v odboru najuglednejše meščane in posestnike iz okolice, načelnika pa občespoštovanega g. Zargija.

g Ko se je osnovala hranilnica, so postali liberalci kar čez noč silno pobožni, pisali so: vera nas uči, da moramo odpuščati sovražnikom in maščevanje prepustiti Onemu, ki je nad nami. Ali ste videli hinavce! Kaj pa sami? Prav tedaj, ko so to pisali, pa je bil nožar Košir vložil tožbo zoper izstopivše odbornike mestne hranilnice, ker so namignili mestni hranilnici, da ne bo to zanjo dobro, če bo še nadalje nožar Košir paševal v nji.

g Kaj je pokazal Koschier s tožbo? Pokazal je, da mu za koristi mestne hranilnice sploh nič ni, drugače bi moral odstopiti. Mestna hranilnica mu je le lestvica, po kateri bi rad kvišku zlezel. Sicer smo pa radovedni, če bi bil Koschier v ravnateljstvu, če bi ne bilo nagrad pri ogledih.

g Občinskega odbora seja. Spomlad je prišla, zbudil se je tudi dr. Kraut iz zimskega spanja in sklical sejo 11. t. m., zraven pa kar naprej napovedal, da bo vsakega kaznoval, kdor mu ne bo pokoren. Pa jo je spet skupil. Takoj ko se je pričela seja, je prebral odbornik Bukovič sledečo izjavo: Ker gospod župan ni izvršil sklepe zadnje odborove seje v zadevi meščanske korporacije, kar je dolžan po § 54. občinskega reda, obžalujemo, da moramo zahtevati v prilog rednega odborovega delovanja, ki bi bilo radi nekaterih nujnih in za mesto velevažnih predmetov silno potrebno, da gospod župan nenadoma oni sklep izvrši, ker preje se nikakor ne moremo udeležiti razprav dnevnega reda. Za samostojnost meščanske korporacije v zvezi z občinskim zastopom bi bilo zelo nevarno še nadalje kľubovati storjenemu sklepu. Ko gospod župan izvrši oni sklep, smo radi na razpolago za redne občinske odborove seje. Ko se je pa župan branil izvršiti omenjeni sklep, četudi ga je gospod Močnik kot večletni župan podal z izjavo, da ima o volitvi meščanske korporacije pravico razsojati, so odborniki Slovenske Ljudske Stranke zapustili zborovalno sobo.

g Nožar Koschier je pokazal prav žljafarsko oliko. Zadiral se je nad odborniki Slovenske Ljudske Stranke in med drugimi zavpil nad gospodom Zargijem: »Ti pejd pa v Jarše!« Le ne preglasno, pojdimo pogledat v zemljiško knjigo, bomo tam brali, kdo bo moral iti, ali gospod Zargi ali Koschier. Skoro gotovo da zadnji, saj številke tako pravijo.

g Dr. Kraut je kljub razgrajanju Koschierja molčal in s tem pokazal, kakšen strah ima pred njim.

g Znamenita je ta seja tudi zato, ker se je skliceval na § 42. občinskega reda, ko je žugal, da bo odbornike kaznoval, medtem pa dobil § 54., katerega ne spoľnuje, za odgovor. Sploh opažamo v kratkem času njegovega županovanja ne prevelikega znanja postav bodisi v občinskem redu, kakor tudi v stavbenem redu. Lahko trdim, da je nemogoče še nadalje zasedati županski stol v korist mesta.

g Ko je videl dr. Kraut, da odborniki zapuščajo zborovalno sobo, jih je milo prosil, naj se vrnejo; seveda se noben odbornik ni zmejnjal zanj. Zdaj pa iščejo skupaj namestnike, in res je prišel ves zasopihlan — gospod Kumer. Kdo bi mislil! Pa tudi gospod Kumer ni rešil liberalce in morali so Kumer na Graben, drugi pa drugam vsak svojo pot.

g Meščanstvo je ogorčeno nad županom, ki namesto da bi koristil mestu, ostri čem dalje bolj v objemu Koschierjevem razpor.

g Ongava Franca je šla 6. maja mimo Fajdigove gostilne, ko so se ravno zborovalci vračali od shoda v »Kamniškem domu«, in je slišala, da so te mirno mimo idoče zbadali in zaničevali. Takrat so imeli v gostilni ognjegasci piščo. Ni sicer slišala, ali so se ti tako olikano vedli, tudi ne ve, če je bil Fajdiga med njimi, vendar pa pravi, da bo zdaj bolje pazila na to hišo in jo potem seveda v torkih priporočala.

g Moravške novice. Koncem maja se vrše občinske volitve. Liberalci so že dvakrat pokazali v »Narodu« navdušeno korajžjo. Kakor se pa kaže, ne bo sile. Moravški volilci so pokazali, da se ne bere grozdje s trnja in fige z osata. Voditelji »Narodove« klipe pa tudi vedo, da spada liberalizem med staro šaro, četudi so se šli navduševati na zaupni shod poljanskega kajžarja. S tem so razkrinkani, zdaj vemo, s kom imamo opraviti. — Spomenik učenjaku baronu Vega postavijo letos v Moravčah. Saj je pa tudi že skrajni čas postaviti dostojen spomenik, katerega junak gotovo zasluži. — Odkrijte Vegovega spomenika bo enkrat koncem poletja, kar pravčasno poročamo. — Kapelo Matere božje se-

dem žalosti zidajo na Hribcih, četrte ure hoda od moravškega trga. S tem je izpolnjena Moravčanom goreča želja, kajti ta kraj je vsem velicega pomena. Na tem mestu stoji Marijino znamenje, h kateremu prihaja mlado in staro. Mnogo prošni je uslišala nebeška kraljica že na tem mestu, to priča vedno goreča lučica, katero prižigajo v zahvalo in priprošnjo Mariji. Kapela je 16 metrov dolga, osem in pol metra široka in šest metrov visoka. Upamo, bo do jeseni že toliko dodelana, da se slovesno blagoslovi.

g Kaj je z vodovodom? Posestnik iz moravške občine nam piše: Nameravani vodovod napravlja veliko vprašanje. Liberalci ga rešujejo, seveda, saj samo napredni so zmožni za take stvari. »Kaj bodo klerikalci,« pravi učitelj, »te zabite buče nič ne vedo.« No, to bi že bilo nekaj, ko bi bil zabiti kmet potem vsega prost. A vsak zabiti kmet je davkoplačevalec; denar zabitega kmeta dandanes ravno toliko velja, kakor olkanega gospoda. Kmetijski stan je steber države, s krvavimi žulji redi kmet višje in izobražene, kateri pa tako radi pozabijo, da so oni zavoljo kmeta, ne pa kmetije zavoljo njih. Kmet nima v liberalnih krogih nobene veljave. Udano klanjati se in ponižno kimati, to je vse, kar liberalci hočejo. Kdor ponižno kima, je napreden, kdor pa ugovarja, je nazadnjak. Klerikalci smo torej zabiti, ker nečemo kimati in ugovarjamo zoper vodovod. Zavoljo tega pa nam ne more nihče očitati, da koristi vodovoda ne poznamo. Vodovod je za mnoge kraje prepotrben, izmed teh pa Moravče izvezamemo. Vas šteje komaj 50 hiš; vsaka ima vodnjak s pitno vodo, nekatere še po dva. V vodnjakih se nahajajo močni studenci, nekateri niti v najhujši suši ne usahnejo. Je-li potni vodovod potreben? Poglejte naše hribovce. V najhujši vročini prinašajo vodo ure hoda po slabih stezicah, katere so po zimi vse ledene in zametene. Kaj ne, ti judje so pomilovanja vredni, takim pomagati je dobro delo. Zato je naravnost krivično, ker mislijo vzeti studenček z bližnjega hribočka. Ako se to res zgodi, potem so omdotni prebivalci grozno zadeti. Studenec je v hudi suši komaj za štiri posestnike dovolj močan, kako naj zadostuje za cele Moravče. Torej je vodovod brez močnega studenca prazna stvar, kateri bi napravil občini ogromno nepotrebnih stroškov. Toliko na znanje voditeljem modernih idej in onim, ki iščejo pri tem lastnega dobička.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Pri Sv. Joštu nad Kranjem bo prihodnjo nedeljo 27. t. m. duhovno opravilo obdevetih. Na to opozarjamo romarje.

Dolenjske novice.

Iz ribniškega trga.

d Kočevski glavcar se izvija. Kakor je bilo že povedano, je kočevski glavcar pri obravnavi radi nove šole rekel po nemško: »Prejeti pes.« Zdaj pa hoče to vse utajiti in piše »Slovencu«, da tega ali tudi enacega on ni rekel. Ako bi tako govoril kak pastir, bi mu rekli, da je nesramen lažnik, o c. kr. vladnem svetniku tega ne bomo rekli, ampak, da bo se rad izvil in zato trdi nekaj, kar ni res. Toda gospod naj ne misli, da ima pred seboj kajkega svojega slugo, s kateremu lahko na ta način obračuna, ampak ima pred seboj javnost, ki se ne zadovolji s tako preprosto »nisem«, posebno tedaj ne, ako so pričci nasprotno na razpolago. Smo že nekoč ne

kemu c. kr. zlomili njegovo predrzno lažljivo pero.

d Naši veljaki in pretesni fraki. Pri orožniškem slavlju dne 25. marca smo opazovali, koliko so pridobili naši veljaki v zadnjem desetletju na obsegu. Vsem je bila obleka pretesna in huda se je godila gumbom in železdem: Je le škoda; da ni vsako leto kaj posebnega, da bi se obleka počasi privadila večjega obsega. Seveda od otvoritve železnice in vodovoda je pa že dolgo in sukno se ne veča kakor koža.

d Kje bo šola? Zato se bijemo. Liberalci jo hočejo zunaj trga ob cesti na kolodvor, mi pa na starem mestu, pri cerkvi. Liberalci so jo že lansko jesen »oflancali«, pa jim je čez zimo zmrznila, kar ni čudno, saj vendar noben moder gospodar ne da »flancati« na jesen. Posebno se boje liberalci, da bi cerkveno zvonjenje ne motilo poduka. Znano je, da med podukom ni nikdar kakega posebnega zvonjenja. Ropot voz bi bil pa na novem mestu večji kot na starem. Pravi vzrok liberalcev je le ta, da bi že na zunaj ločili šolo od cerkve, da bi jo potem še ložje znotraj. Tudi dva trgovca v bližini sedanjega šolskega poslopja, katera sta našim liberalnim trgovcem na dnu žolodca, nista poslednji vzrok, da naj se šola premesti in se tako napelje voda v druge struge in druge mlince.

Iz kočevskega okraja.

d Kmetiska zveza za kočevski politični okraj posluje.

d Odbor je bil objavljen v zadnji številki »Domoljuba«.

d Odboru v pomoč so poverjeniki, ki bodo nastavljeni po vseh krajih. Poverjenike nastavi odbor, ki se bo zaradi tega obrnil do posameznih domoljubnih mož in jih naprosil, da prevzamejo to delo.

d »Domoljub« je glasilo »Kmetiske zveze«. Zaradi tega priporočamo »Domoljuba« društvnikom. V »Domoljubu« bo »Kmetiska zveza« objavljala vse okrožnice in pa odgovore na vprašanja in pojasnila, ki jih bodo zahtevali društveniki odbora; seveda le potem če se tičejo javnih stvari, na drugo se bo odgovarjalo zaupno v pismih.

d Član »Kmetiske zveze« postane lahko vsak polnoleten avstrijski državljan, ki prebiva v okraju in ni nasproten namenom in težnjam »Kmetiske zveze«.

d Letni donesek članov znaša 20 v. Imovitejši seveda so dolžni prispevati več.

d »Kmetiska zveza« prireja zborovanja, ustanavlja čitalnice, knjižnice in sploh društva, ki so v korist kmetiskemu stanu. Kjer hočejo imeti zborovanja, naj se obrnejo društveniki do društvenega tajnika A. Skubica, kaplana v Ribnici, ali pa do Franc Jakliča v Dobrepoljah, da se potrebno uredi.

d »Kmetiska zveza« bo zborovala na vnebohodov dan popoldne po litanijah v Dvorski vasi pri Hočevarju. Okoličani, udeležite se zborovanja!

d »Kmetiska zveza« se je na vprašanje društvnikov, kaj je s prošnjo, ki so jo bili posestniki vložili za podporo po škodi, ki jo je bil napravil na drevju zgodnji jesenski sneg, obrnila do naših državnih poslancev. Sporočilo se nam je, da so vložili v državnem zboru nujni predlog za podporo. Zbornica je sklenila, da mora vlada škodo preiskati. Kaj se je potem zgodilo, poslanci ne vedo in sploh se vlada brani poslancem povedati kakšen uspeh imajo njena prizadevanja. Mi menimo, da bodo imeli po splošni in enaki volilni pravici izvoljeni poslanci več moči nasproti vladi in bodo vladno svojeglavnost ukrotili tudi v tem oziru. Glede podpor po škodah imajo prvo besedo občine in okrajno glavarstvo. Poizve-

dite v tem slučaju, ali je vaša občina kaj storila, — ker je liberalna, najbrž nič! — in kaj je storilo okrajno glavarstvo, panam sporočite, da bomo nadalje poizvedovali. Ob tej priliki se spominjamo, da so neke drugje v okraju, vsled naznanila županstva — preiskavali in cenili (!!) škodo o rožniki, pa so bili prav slabe volje in so pošteno kleli zaradi kmetiske sitnosti. Prosimo, da nam od ondi sporoče, kakšen uspeh je imelo preklinjevanje. Bojimo se, da orožniki niso opazili nobene škode, da si se je moralo že na tisoče debel hrastovine in sadnega drevja požagati, ker je sneg vse oblomil. V bodoče naj občine naznanijo škodo uaravnost glavarstvu, ki mora poročati deželni vladi, a županstva naj tudi sama cenijo škodo in podatke o škodi naznanijo tudi poslancem. Če pa občine nič ne store, glavarstvo nič ne ve in potem tudi sporoči, da nič ne vedo o škodi — ker se ni nič storilo! — ako tudi deželna vlada vpraša.

d Pravila »Kmetiske zveze« še niso natisnjena. Ko jih dobimo, jih vročimo vsakemu društvniku.

d O, ta keber! Lansko leto so ga c. kr. oblastva lovila, ko ga ni bilo. Kompolskemu županu so zažugali z globo, ako ne razglasi ukaza. Ker pa ni hotel, da bi se mu vsled razglasa ljudje smijali, si je pomagal na ta način, da je glavarstvu sporočil, da je razglasil in — keber je bil pobit. Letos se glavarstvo za kebra ne zmeni. Ker pa županstvo misli, da se kebra lovi takrat, kadar je zunaj, je ukazalo, da jih mora vsak posestnik nabrati pol mernika, kdor jih več nabere, dobi za vsak mernik dve kroni nagrade.

Med Krko in Savo.

d Volitve. V Križevem pri Kostanjevici so imeli pred kratkim občinske volitve. Liberalci so propadli kakor so dolgi in široki. Vodja tem liberalcem je nadučitelj Malnerič, njegovi adjutanti pa Rugar, Colarič in Kodrič. S temi smo pa tudi skoraj pri kraju z liberalci. Pametni Križevci pravijo, Malnerič bodi vzgojitelj in učitelj našim otrokom zlasti z zgledom, da bi ga otroci vsaj katerikrat videli v cerkvi. Zoper izvolitev so se pritožili, pa dobili po prstih. Volitev župana se ni še vršila. Vsi dotični akti so pri sodišču, katero liberalcem vest izprašuje, če se niso kaj pregrešili zoper neki paragraf volilnega reda.

d Novi most čez Savo in Krko med Brežicami in Catežem kaj pridno delajo. To bo velikansk most, dolg 500 metrov. Še letos ga izročijo prometu.

Belokranjske novice.

d Umrl je 6. t. m. v Metliki gosp. Marko Pezdirec, iz spoštovane rodbine Pezdircëve iz Drašič. Nemila usoda in pa zavist nekaterih še bolj ga je preganjala zadnja leta, da je moral umreti v tuji hiši. Bil je dobra duša, samo premehak. Bil je lepo spravljen z Bogom. Pogreb je bil lep. Počivaj v miru, katera ga si zastojni iskal tu v Metliki!

d Na Suhoru hočejo neki c. kr. ljudje metati polena pod noge gospodu županu in gospodu nadučitelju, in se jih celo sumničji, da ne delata prav. Mi pa vemo, da sta gg. nadučitelj in župan še dozda pokazala vedno, da sta vneta za blagor občinarjev in se tudi ne bojita zagovarjati koristi svoje občine. Ljudje lažje shajajo brez žandarjev, nego brez župana, za kar znajo tudi v Črnomlju, ali bi vsaj morali znati!

d Sina ima kapelana Mastin P. iz Drašič, zato ima menda sedaj pravico, da on e d i n i z vseh vasi: Drašiči, Krmačine, Vidošiči, Železniki dela zoper kapelane:

Škoda prejšnjih lepih dni! Mogoče se pa vendarle motimo. Saj vsa občina Drašiči stoji kot en mož na strani duhovnikov.

d Čudne razsodbe. Te dni je bil pri metliškem sodišču od dr. Cvetkota obsojen na 50 kron globe Jakob Govednik iz Čuril zaradi neke besede, ki je izrekel na občnem zboru hranilnice proti nekaterim članom. Načelnik posojilnice Jožef Vukšinič pa je baje stvar zasukal in tožil v imenu razžaljenih, dasi njemu niti najmanj niso bile besede namenjene, in bi tudi on najmanj imel dolžnost tožiti in v škodo pripraviti poštenega kmeta. Naravnost rečemo, da to ni lepo, tem manj, da toži za besedo, ki je stokrat manj žaljiva nego beseda lažnjivec, s katero je obkladal on sam lansko leto duhovnike in druge. Govednik se bode baje pritožil, ker ima priče, ki so drugega mnenja. Značilno je tudi to, da so v vseh tožbah enakih slučajev za pričo vedno in isti »prijatelji«!

d Liberalci nočejo biti — vendar pa zahtevajo g. Jožef Vukšinič in Ignac Koren, da se kaplani ne smejo vtikati v politiko. Gospodje, duhovniki so bili dobri, da so vas vzdignili na sedlo, da so vas branili in čistili, sedaj pa boste ukazovali, da naj duhovniki molče. G. Stankota le na miru pustite! Brez vas vedo, kaj imajo storiti. Znajte, da z žuganjem ne boste tudi pri višjih nič opravili. Kmetje pa naj vedo, da ga ni pod solncem tistega, ki bi kateremu metliškemu kaplanu mogel prepovedati, da ne bi delal za korist in blagor kmeta. Če bo treba, bomo pismo priobčili, da se bo znalo, kdo je prijatelj kmeta in kako znajo žugati kaplanom.

d Pojasnilo v prevdarek. Vsak otrok na Belokranjskem ve že, da so bili povsod duhovniki, ki so se potegovali za kmeta, ki so ustanovili tudi hranilnice in posojilnice v pomoč kmetu, da se je iztrgal iz krepeljev odernhov in da danes dobi posojilo ne več po 15 ali celo 20 odstotkov, ampak po 5 ali po 5 in pol. Vsak vé tudi, da so bili duhovniki, ki so učili tega ali onega, da se zna podpisati, celo, da je naučil se še nekaj računati. Sedaj pa pride ta ali oni in upije: s farji proč, s popi proč! Naj bode ta ali oni, resnično je in ostane, da le če bomo hvaležno priznali delo in skrb naše duhovščine za blagor kmeta — tega ne more niko odrekati — in če bomo tudi zvesti, bomo tudi še znanprej imeli upanje, da se nam zboljšajo časi. Vsak tudi ve, da je hranilnica in posojilnica v Metliki le po brezplačnem delu, ravno tako tudi kmetijsko društvo vsled dobrega vodstva duhovnikov prišla do tega, da je vsak, bodisi Metličan ali okoličan veliko na boljšem in da se mu ni bati sedaj nobenega kramarja ne škrica več. Pripomnimo še to, da smo zvedeli, da hočejo na stroške kmeta, ki naj le samo trpi in daje, tudi pri hranilnici in posojilnici našuntati kmete proti duhovnikom, da bi tako samo eni in isti ostali vedno v odboru, češ, drugi tako ne zastopijo. Mi pa pravimo, po Šturmu se ne damo komandirati in hočemo, da ostane hranilnica v rokah duhovnikov, ki jo bodo v korist ljudstva tudi znali voditi, kakor so jo ustanovili. Zato na dan volitve vsi na občni zbor in naj ne bode zraven znanih izdajic nobenega, ki bi bil zoper duhovnike! Vsi za enega — eden za vse! Duhovniki so naši najboljši prijatelji.

Iz litljskega okraja.

d Zagorje ob Savi. Mrtvoud je zadel pestnika Gregorija Južna. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. — Utonila je v Kisovcu triletna Pepca Omahne. Padla je v gnojnico in se je zadušila. — Z godbo so zopet začeli pokopavati premogarje. Prvi, katerega je letos godba spremila, je bil premogar Juvan, in drugi Jožef Zupan, podomače Hudnar. Po-

kojni je bil vseskozi mož poštenjak in odločen katoličan. Več let je bil cerkveni ključar in odbornik v aržiški občini. Njegovo priljubljenost je pričal dolg in lep pogreb. — Kmalu bodo razpisane občinske volitve. V drugem razredu bodo ostali menda samo dva ali trije volivci. — Prvi maj so praznovali demokratije še dosti mirno. Najbolj se je še drl prerok Čobal. Rdečih zastav je viselo v Zagorju in v Toplicah pet. Druge nesreče ni bilo.

d Tvrška Schwarz, Zublin & Co. v Litiji je uvedla v svojih domovih za delavke neko novost, ki jo bodo gotovo odobraval stariši, ki pošiljali svoje otroke v tovarno. Za vodstvo svojih domov za delavke je namreč naročila tri sestre iz reda sv. Križa, ki so prevzele nalogo, nadzorovati mlade deklice, vaditi jih na lep red in lepo vedenje ter sploh skrbeti za njihov telesni in dušni blagor. Vsled tega morejo stariši brez skrbi poslati svoje 14letne deklice v litijsko tovarno, in tudi oni, ki doslej niso hoteli pošiljati svojih otrok v tovarne, ker so se z ozirom na veliko prostost, kakršno uživajo po navadi po završenem delu tovarniške delavke, opravičeno bali, da ne zaide njihova hčer v slabo družino. Pri tem treba seve še upoštevati, da imajo posebno izurjene delavke ondi prav dober zaslužek. — V tem oziru opozarjamo na oglas v današnji številki imenovane tvrške in priporočamo onim starišem, ki jim je mnogo na tem, da pridejo njih otroci pod omenjeno duhovno nadzorstvo, naj to posebno naznanijo vodstvu predilnice, ki bo skrbelo, da pridejo te deklice na vsak način v delavske domove, ki jih vodi sestre.

d Dobovec. Ze vdruogo nas je obiskala nebodijotrebca — toča. Dne 3. maja je hudo potolkla, kar je še prva pustila. Bilo je toliko ledenege zrnja, da je bilo še drugi dan vse belo po polju. Kaj naj počno reveži? Lani je toča vse pobila in letos je bila že dvakrat.

d Smartno. Kakor fante za vojake, tako so šli v soboto, dne 5. maja, konji na — »štelengo«. Prišlo je ob pol osmih jutraj iz vseh občin nad 800 konj — nekateri krepki in lepi, drugi bolj »švohi«. Med vojaške konje za slučaj potrebe jih je bilo potrjenih okrog 50; iz domače fare 12. Zgasila se nista samo dva konja, ki menda mislita dezertirati.

d Prežganje. Majski hrošč je letos izletel v izvanredno obilnem številu. Pojedel bo vse cvetje in zelenje, da bode drevje golo rebrovje kazalo. Naj bi država, dežele in občine dale primerno nagrado pokončevavcem, ker drugače bo vse proč. Le v skupnosti se kaj doseže, posameznik ne opravi ničesar.

d Trebeljevo. Župan Josip Gale, odlični mož in vnet pristaš Slovenske Ljudske Stranke, je nevarno obolel; bil je že previden. Kakor čujemo, — hvala Bogu — se mu je na boljše obrnilo. Velika škoda bi bila za občino, če bi izgubila takega moža. Upajmo, da mu Bog zopet zdravje podeli.

d Janče. V naših gozdih je veliko divjih petelinov. Sedaj je zanje dovoljeni čas streljanja. Ta lov je silno zanimiv, toda težaven. Postrelili so jih letos že precej, med drugimi nekaj Ljubljancanov, neka gospa iz Benetk, gospod zvdavnik Premru iz Litije in drugi. Dne 26. aprila je ustrelil lepo žival gospod okrajni glavar Tekavčič iz Litije. Dne 27. aprila pa je ob štirih jutraj padel divji petelin, ustreljen od gospoda župnika jansklega Dobnikarja. Tehal je sedem funtov, dasiravno so v tem času suhi. V prihodnje bi bilo dobro, ceno lova zvišati, da bi občina več dobila.

d Litija. Te dni stavijo v litijski cerkvi stranska nova oltarja. Kamnoseško delo je g. Vektorza, oltarja g. Rovška. — Ljudi iz kolo-dvora idočje je začel napadati plemeniti gospod Wurzbach. »Domoljub« mu je nekoč rekel, da ima časa na dan — 24 ur. Da dokaže listu ne-

resnico, začel je službo napadovaleca mirnih oseb. Mi bomo temu ohojemu plemenitašu še uro navili, če ne bo čisto miren. Nam je ljubši vsak človek, ki pridno dela, kakor plemenitaš, ki ima samo oslovsko kožo in na nji svoj stari plemeniti, a brez zasluženja dobljeni naslov. Drugič pa kaj več!

d Radeče pri Zidanem mostu. Odšel je prejšnji naš gospod kaplan Vinko Čebašek v Kranjsko goro in na njegovo mesto pride gospod Leopold Lénard z Dunaja, glavni urednik lista abstinentov »Piščalke«.

Iz drugih krajev Dolenjske.

d Iz Zatičine se nam piše: Nedavno so si nekateri vročekrvni fantje puščali kri. Prišlo je namreč do pretepa, pri katerem so enega precej oklali. To nesrečno žganje, katerega nekateri tako ljubijo, je največkrat povod takim pretepom in tako tudi v tem slučaju. — V Ameriki je umrl, kakor smo zvedeli, naš rojak posestnik Franc Smrekar in Jožef Lesjak. Rada sta se spominjala svojih domačih. Ubilo ju je v tujini pri delu. — Dne 25. t. m. bomo imeli premil, g. knezoškofa v svoji sredi. Ta dan bodo delili zakrament sv. birmc. Birmancev bo letos v naši župniji jako veliko.

d Pozor! Čuje se od več strani, da zbira neka ženska iz Gradca starine sedaj po Dolenjskem. Za pridobljeno daje nekaj odškodnine, zato se ji posreči, da precej nabere. Opozorjamo naše bravce, naj bodo previdni in naj ne odstopajo starin, marveč naj jih sami hranijo, oziroma pošljejo škofijskemu ali dežel-nemu muzeju v Ljubljani. Škoda, da bi starine izgubile iz dežele.

d Iz Cerklj na Dolenjskem. Grozen strah pred smrtjo je prestala 60-letna Ana Cemič iz Krške vasi na Dolenjskem. 2. t. m. dopoldne je šla v vrbino brežiške graščine rezat vrbice. Vrbino obdaja Sava kroginkrog kot kak otok. Komaj je Cemič nekoliko časa rezala vrbice, je začela Sava naraščati. Vsa v strahu je hotela brž ko mogoče domov, a bilo je že prepozno, ker voda je nastopila tako visoko v jarku, da ga starka ni mogla prebresti. Čakala je torej, da voda upade, a vse zastoj. Klicala je na pomoč, a v bližino ni bilo nikogar. Tako je v groznem strahu prebila tri dni in dve noči in bila je že pripravljena na smrt, ko so tretji dan po Savi prišli splavarji na splavih in začuli njene klice ter jo rešili z velikim trudom gotove smrti.

d Česa vsega Amerika ne stori. Velikolaški župnik gotovo še sanjal ni v svojih dijaških letih, kakšno sitnost mu bo prizadela Amerika leta 1906, ker sicer bi bil vzvel v roko špansko slovnico. Neki oče namreč je prišel iz Brazilije in pripeljal seboj devetletnega sina, ki ne razume drugega jezika, kot braziljansko španščino, ki je pa za gospoda umevno španska vas. Kako naj torej pripravi tega dečka za prvo spoved in sveto birmo. Ne bo drugače kazalo, da bo treba v bogoslovju gospodom misliti na angleščino in tudi španščino, ker se bo v prihodnje gotovo še mnogo v Ameriki rojenih vračalo v domovino svojih očetov.

d Ledeno zrnje se kaj rado primeša okrog Ribnice vsaki plohi pri vaskem naliwu. Na polju sicer ne koristi, vendar ne prizadeva občutne škode, toda sadje bo pa obralo že v cvetju. Da bi bilo vsaj s tem opravljeno za letos!

Notranjske novice.

Vipavske novice.

n Vinski semenj v Postojni se je — kakor čujemo — nekam čudno obnesel. Prodajalci

so baje prodali vse, kolikor pa niso prodali, jim je pa bilo — pokradeno od raznih pijanskih barab. Na semnju torej ni bila samo razstava različnih vin, ampak tudi razstava najrazličnejših pijancev: krotkih in mirnih, veselih in divjih, lepih in — svinjskih. Če nikjer drugje, tukaj na ti žalostni razstavi pijancev se je videlo, kako dobra, lepa in koristna je za človeka abstinenca in kako grd in krut sovražnik za človeka je alkohol. V prospeh in varstvo javne morale bi si drznili dati c. kr. okrajnemu glavarstvu ta-le svet: Kadar bo zopet kak vinski semenj, naj slavno glavarstvo pošlje tja kar največ orožnikov, da bodo čuvali tujo lastnino. Postojnsko županstvo pa naj naroči voz, nanj naj dene gnojni koš, pred voz naj vpreže par volov in ta voz z gnojnim košem naj stoji in čaka na semnju, da bo vozil pijane krave s semnja. Mečejo pa naj jih kar v Pivko, tam bodo najhitreje zopet prišli k sebi in iz pijanih krav postali zopet ljudje. Od vsakega človeka, ki pride na semenj, pa naj se zahteva potrdilo od njegovega županstva, da je dotičnik v resnici resen kupec, ne pa kaka postojnska ali kaka druga pijanska baraba.

d Lepa smrt. Dne 1. majnika je, umrla na Gočah Jožefa Žorž. Bila je najuglednejša mati in gospodinja. Bolehala je nad dve leti; v boleznih je bila najlepši zgled krščanske potrpežljivosti. Teden pred svojo smrtjo je vprašala sorodnike: »Kdaj bo prvi majnik?« Ko so ji odgovorili, da čez en teden, je smhlyaje odgovorila: »Hvala Bogu! Torej še en teden, potem bo pa konec trpljenja, takrat bom umrla.« In res je umrla 1. majnika, v začetku lepega meseca Marijinega. Ob smrtnem boju so ji držali svečo in mislili so, da je že mrtva in so odstranili svečo. Umirajoča pa reče: »Saj še nisem umrla, dajte nazaj svečo, da ne umrjem brez luči.« Društvo »Nanos« je pokojnici lepo zapel v slovo. Ali ni to lepa smrt? Da, tako umira on, ki ljubi Marijo in živi lepo krščansko življenje. Za takega smrt pač ni strašna. Za takega je smrt božja dekla, ki mu odpre vrata v večni božji vrt, kjer ni ne smrti, ne solza.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Št. Vida pri Cerknici. Dne 9. maja popoldne ob 2. uri je strela ubila 11letno Frančiško Stražičar na Dolenjih Otavah v župniji sv. Vida pri Cerknici.

n Iz slavinke občine. V Kočah pri Slavini mlekarne dobro deluje, res edino le v korist kmeta in je sploh nepristransko podjetje. Koliko je liberalcem do sloge in koliko so vneti za kmečke koristi je razvidno iz tega, kaj so liberalci storili zoper to mlekarne. Najprvo so v bližini napravili novo mlekarne in sicer kar moderno palačo, seveda vse na »puf«. Toda to še ni ljudi privleklo. — Toraj si izmislilo vse nekaj bolj imenitnega — kar je pa pravzaprav navadna zlobnost. Tožba se naj napravi. Načelstvo in nadzorstvo pod ključ! Izvrstna misel! Kako lepo so si mislili liberalci — seveda njim na čelu »za občini blagor vneti« župan Anton Križaj iz Orehka! — Ako se nam posreči spraviti pod ključ načelstvo in nadzorstvo mlekarne v Kočah — bodo ljudje zaupanje do te mlekarne izgubili in kar trumoma priromali v Prestranek. mi bomo lepo hiško plačali, nekateri bomo imeli še povrhu vsak mesec za 10 K poboljšano plačo itd. itd. Kdo je pa čez vse to križ naredil? Nihče drugi, kakor c. kr. deželno sodišče v Ljubljani in sicer v sredo 9. t. m. Pri obravnavi je bilo načelstvo in nadzorstvo popolnoma oproščeno, kar pomeni toliko, kakor: vsi možje, ki so vnačelstvu in nadzorstvu mlekarne v Kočah so poštenu možje in še niti namena niso imeli koga oslepariti! Toraj kmetje slavinke, ali veste sedaj v kakšnih

rokah je mlekarina v Kočah, Samo dež. sodišče v Ljubljani vam pove, da v popolnoma poštenih. V Prestranku pa najbrže bi se znebili »dolgega nosa«, katerega so si s to obravnavo priborili. Gosp. župan Vam je gotovo najbolj neljub, zatoraj le kmalu skličite licitacijo zanj. Prva cena ne sme biti pod 50 kron, zakaj imenitno ste se vrezali. Za danes naj velja Vam ta nasvet, da porabite čas svojega županovanja malo bolj v korist kmetov, kakor pa v to, da podpirate tiste, ki le sejejo prepir v občini.

Iz raznih krajev.

Ameriške novice. V Clevelandu je umrl Anton K o š a k iz vasi Malo Reberce v županiji Zagradec. — Število ponesrečenih Avstrijcev v San Francišku je še neznan. Poizvedbe so utežkočne, ker so se prebivavci po nesreči razkropili, društva naselencev pa še ne poslujejo. Avstrijsko poslaništvo v Vasingtonu je naročilo svojemu konzulatu, naj se zavzame za avstroogrnske podanike in je nakazalo za podporo znatne svote. Znano je, da je San Francišku delalo tudi nekaj stotin Slovencev.

Ribica zakrivila otrokovo smrt. Iz Grada ob morju se poroča: 12letni deček Jožef Marocco je iskal pri morju ribice. Utaknil je neko malo ribico, ki jo je vjel v usta, da bi jo umoril. Ribica pa se mu je izmuznila v góltanec in dečko se je takoj zadušil.

Štajerske novice.

Iz Trbovelj se nam poroča: Zopet nesreča v premogovniku. Pred tednom se je namreč tu ponesrečil rudar Franc Gralic-ka. Neki usad ga je smrtonovarno poškodoval. — Naše izborna delujoča »Pazniško in podporno delavsko društvo« je napravilo dobro obiskovan izlet v Retje z godbo. Tu je bila sveta maša, katere so se izletniki udeležili. Zelimo temu vrlému društvu vsestranskega razvoja.

Županska zveza za rogaški okraj. Več kot 50 občinskih predstojnikov se je zbralo 6. t. m. v Rogatecu, kjer so odobrili predložena pravila za župansko zvezo, ki je v tem okraju, ki je v narodnem oziru precej zanemarijen, zelo potrebna. V pripravljani odbor so bili izvoljeni g. Vinko in Janko Z u r m a n, B u t, S m o l e j in M i k u ž.

Župani iz gornjeradgonskega okraja so imeli 8. t. m. shod v Kapeli pri Račencih. Na vabilo sklicateljev je razvijal svoj program g. dr. K o r o š e c, kandidat za peto kurijo. Vsi navzoči župani razven liberalnega advokata dr. Grossmana iz Ljutomera, ki je zagovarjal kapitaliste nasproti kmetom, so se strinjali z izvajanjem gospoda dr. Korošca, za katerega bodo tudi glasovali pri prihodnji volitvi za državni zbor.

V Št. Pavlu pri Preboldu so z velikim slavljem obhajali 25letnico tamošnjega velezaslužnega gospoda župnika in svetovavca Mihaela P l e š n i k a. Občina ga je imenovala za častnega občana.

Sadovi »Štajerčeve« politike, ki je politika umazanega »Slovenskega Naroda«, se že kažejo. Pristaši »Štajerca« imajo večino v okrajnem zastopu v Ptuj in s tem tudi v okr. šolskem svetu. Za čisto slovenske kraje so imenovani sedaj krajni šolski nadzorniki, ki ne umejo niti besedice slovenske.

Iz Brežic se poroča: Stavba novega mostu čez Savo in Krko je že tako daleč, da se

dobi pravi vtis, kakšen bo novi most. Pravi-jo, da bo to največji most v južnih avstrijskih deželah.

Primorske novice.

Štrajk v Izoli. V nedeljo 6. t. m. se je pričel splošen štrajk delavcev v tovarnah za konzerve. Delavci zahtevajo povišanje plač. — Na Reki in na Sušaku pa so začeli štrajkati zidarji in slikarji. Radi štrajka je brez dela bilo okrog 2000 delavcev različnih rokodelstev.

Nesreča na železnici. Tovorni vlak je povozil 4. t. m. med postajama Prosek in Nabrežina 54letnega pastirja Rudolfa Remca iz Križa. Remec je hotel odpoditi telico, ki mu je pri zaprti zatvornici odšla na progo. Telico je sicer rešil, toda sam je prišel pod kolesa stroja, ki so mu obe nogi pod koleni odtrgali. Strojevodja je hitro ustavil vlak, s katerim so ponesrečenega odpeljali v tržaško bolnico.

Iz Gorice se poroča: Ob Sočinem bregu so našli mrtvega Josipa Juga iz Solkana, katerega so že več dni pogrešali. Ne ve se, kako je prišel ob življenje. — V Podgori se je ubil delavec Ivan Cingerle, ki je v tovarni snažil nek stroj. Po neprevidezni je padel čez ograjo, ki obkroža dotični cilindar, in se udaril na sence, da je kar mrtev obležal.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico so ustanovili slovenski učitelji. Društvu bo ustanovljalo po okolici knjižnice. Največ zaslug za njegovo ustanovitev ima šentivanski učitelj g. A. G r m e k.

V Trstu sta si končala življenje natakari Bon in natakarica Katarina Baršič, ki sta sicer živeła skupaj v vednem prepiru.

Mali Lošinj. Kateheta Milovšiča sta izgnala liberalna občinska odbornika Nikolič in Martinolič iz šole, ker je po škofovem ukazu poučeval mladino verouk v hrvaškem jeziku, ker ni zmožna laškega jezika. Ogorčenje pri Hrvatih je raditega vsesplošno in bati se je nemirov. Nezaslišano je, da ne bi smel katehet poučevati otroke v materinem jeziku.

Koroške novice.

Papirnica celovškega knezoškofa je bila v Pokšteinu slovesno blagoslovljena. Blagoslovil je papirnico sam premil. g. knezoškof Kahn. Pri slavnosti so bili navzoči zastopniki krščansko-socialnega časopisja, ki je s to potrebno tovarno dobilo novo močno zaslobo.

Dobrolevaškemu izobraževalnemu društvu je podarila »Slovenska Matica« za knjižnico nad 60 knjig različne vsebine.

Hiša z gospodarskimi poslopji v lepem kraju na Koroškem pri farni cerkvi se proda. V hiši so lepi prodajalnični prostori, tudi promet je dober. Vse skupaj in dve njivi, vredni 4000 kron, se proda za 12.000 kron. Ponudbe sprejema upravnništvo »Slovenca«.

Dr. Lemiš jo je pošteno skupil v Borovljah na shodu. Navzoči volivci niso bili zadovoljni, da sta poslanca Lemiš in Dobernik priklopila Borovlje Pliberku, Doberlevasi in Železni Kaplji ter na ta način skrpala slovenski volivni okraj. Če že Nemci niso zadovoljni, poliko bolj je opravičena naša nezadovoljnost proti tej hudobni razdelitvi slovenskega okrožja. Lemiš se je opravičeval na vse načine, a svojih mož ni mogel potolažiti.

Odbor »Katoliškega političnega in gospodarskega društva za koroške Slovence« je imel pretečeni teden sejo, v kateri je pozval

poslance - »Slovenske zveze«, naj delujejo krepko na to, da upošteva vlada opravičene želje koroških Slovencev pri razdelitvi volivnih okrajev, drugače naj glasujejo proti splošni in enaki volivni pravici.

Drobtine.

Slava Gorkega v pravi luči. Judovsko časopisje je naredilo ruskega prekucuha in pisatelja za moža svetovne slave. Gotovo je na zemlji veliko bolj talentiranih pisateljev, kot je Gorki, pa le niso tako slavni, ker ne znajo ceniti tako »judovske« kulture, kakor Gorki, ki je postal zato tudi ljubljenc mednarodnega izraelskega časopisja in vseh krivonosih česticev mednarodnega zlatega teleta. Ko je pa ruska policija vtaknila Gorkega v luknjo, ker je delal za revolucijo, se je pa zavil ves Izrael v žalobno obleko. Gorki ni last Rusije, so kričali, on je lastnina celega sveta. Tak mož, kakor je Gorki, sme, kar hoče, in se ga ne sme pozvati za njegove čine pred sodišče. Za Gorkega je šlo v ogenj v lepi slogi kapitalistično judovsko in pa seveda tudi proletarsko judovsko socialnodemokratsko časopisje. Gorki je tako postal slaven. In kaj čuda, da mu to judovsko kadilo ni dalo miru. Sklenil je, da hoče liki Barnum & Bailay kazati strmečemu svetu sebe, slavnega mučenika Gorkega. In šel je v Berlin, središče moderne brezverske literature in pornografične umetnosti. Pa Gorki s slavo v Berlinu še ni bil zadovoljen. Odpotoval je v svobodno Ameriko, in kakor pravi gledališki igralec vzkljknil, ko je stopil na svobodna ameriška tla: »Amerika, Amerika, kako sem želel dne, ko stopim na tla, kjer je nemo-goče samodržstvo!« Američani so sprejeli z odprtimi rokami Gorkega in njegovo — »ženo«, c kateri so sodili, da je njegova soproga. A Gorkij je »modern pisatelj«. Svojo ženo z otroci vred je sramotno zapustil in potuje z neko gledališko igralko. Prav ameriško so sprejeli Gorkega z odprtimi rokami. Dozdevna žena Gorkega je vživala visoke časti. Pa hitro se je izvedelo, da je zapustil Gorki svojo ženo in svoja dva otročiča že pred leti v veliki bedi v Peterburgu in da je prišel v Ameriko z igralko Andrejevno. Američani so sicer zelo svobodnomiselni, pa vkljub temu tako klerikalno nazadnjaški, da jim morala slavnega Gorkega ni bila všeč. Gostje v hotelu so zahtevali, da se odstrani ta tujca, ki se predstavljata kot mož in žena, dasi nista poročena. Hotelier, tudi tak nazadnjaški Američan, je bil na Gorkega ogorčen in je rekel, da pomenja nastop Gorkega sramoto za njegov hotel, ki se mora izbrisati. Gostje in pa časnikarski poročevalci so zahtevali od Gorkega, naj pove, jeli je postavno poročen z Andrejevno. Pa je judovski ljubljenc skomolceval in rekel, da ne verjame, da bi bilo svobodnoljubno ameriško ljudstvo odgovorno za tak strahopeten napad na žensko, ki je po »višji postavi« njegova žena. A to mu ni pomagalo prav nič. Zapustiti je mogel elegantni Belleclair-hotel in se nameraval preseliti v drugega, kjer pa niti sprejeli niso dvojico. Po velikih sitnostih je dobil malo stanovanje. Ubogi Gorki! Pa je mislil, kako ga bodo slavili in kako bodo zbirali Američani za rusko revolucijo velike denarne vsote. Pa ga tako prezirajo, njega ljubljenca mednarodnega vsemogočnega judovstva, da mora kakor kak navaden postopač iskati stanovanja! Velika nevarnost pa grozi njegovi oboževanki Andrejevni. »Nazadnjaški« naselniški zakoni ameriški namreč prepovedujejo naseljevanje nemoralnim ženskam, in o Andrejevni sodijo, da ni moralna. Lahko jo izženejo, pa tudi Gorkega, ker je naznanil na-

pačno svojo spremljevalko za svojo ženo. — Gorki seveda besni. Ošabno je sicer izjavil: »Najboljši ljudje (judje) na vsem svetu so z nami«, a čez Američane pa zabavlja zdaj, da se kar kadi. Pravi, da so še vedno zaničevanja vredni in neizobraženi ljudje. Judovsko časopisje pa se jezi nad Ameriko. Hudi so tudi na slavnega Mark Twaina, ki je tudi pretrgal občevanje z Gorkim, ko je zvedel, kako moralen mož da je.

Cegavi so ostanki po gostilnah. O tem vprašanju je nedavno temu razpravljalo sodišče na Dunaju. Natakár neke gostilne je zbiral ostanke jedi, ki so ostali gostom, ter jih nosil domov, kakor je izjavil, za svojega psa. Gospodar ga je za to takoj in brez vsake odpovedi odpustil iz službe, radi česar je natakár gospodarja tožil. Sodišče je imelo rešiti vprašanje, komu da pripadajo ostanki jedi? Sodišče je razsodilo, da je jed lastnina onega gosta, ki jo je naročil in plačal. Ako je kaj preostalo, je to znamenje, da nima to za gosta več nikake vrednosti. S tem, da je natakár vzela take ostanke, ni storil nikakega prestopka, radi katerega bi ga mogel gospodar odsloviti brez odpovedi.

Zdravilo proti kačjemu strupu. Profesor Poltauf, nadzornik državnega serum-teropeutskega inštituta, je iznašel kot najboljšo zdravilo proti kačjemu piku klorkali. Če se dene malo tega raztopljenega v kuhani vodi na rano, je nadaljno učinkovanje strupa takoj preprečeno. V ta namen bo izdala v kratkem času vlada tudi potrebna navodila.

Pogumna učiteljica. Iz Flemingsburga v Ameriki poročajo: Minuli mesec sta pričela dva človeka, Carpenter, belec in Bul Tibbs, zamorec, streljati skozi okno v šolsko poslopje, kjer je bilo zbranih nad štirideset otrok. Učiteljica gđ. E. Shulz je ukazala učencem, naj se skrijejo pod klopi, kjer naj mirni ostanejo, dokler se ona ne vrne. Nato je skočila skozi okno v ozadju in je tekla nad pol milje daleč h kmetom iskat pomoči. Šerif je prišel na pomoč z dvajsetimi možmi in je odpeljal razsajajo v ječo.

Otroci — revolucionarji. Iz Peterburga poročajo: Trije devetletni učenci so našli za pečjo v učilnici proklamacijske liste na vojaštvo. Takoj so se napravili s temi listi v bližnjo vojašnico in jih razdelili med vojake. Pri tem delu jih je zalotil narednik in jih izročil oblasti. Dečkov niso zaprli, a vse učitelje dotične šole so prijeli.

Bojkot s pivom. Moravsko-češka stranka v Godoninu je započela proti neki pivovarni radi Čehom nasprotno politike njihovih šefov bojkot. Nihče ni pil piva in pivovarna je prišla na boben. V sled tega je prišla pivovarna pred sodišče, kjer je zagovornik navedel kot vzrok konkurza bojkot. Sodnija je vzrok upoštevala in lastnike pivovarne oprostila.

Pes, čuvár prodajalne. V Londonu ima eden od največjih trgovcev psa, ki čuva v gospodarstvu nenavzočnosti trgovino. Gospodar ga pokliče po telefonu in pes se takoj oglasi s tem, da zalaja. Kadar trikrat zalaja, je to znak, da je v prodajalni vse v redu.

Vsakovrgetne misli o žurnalistiki. Pod tem naslovom je priobčil dr. Jul. Bachen v Kolnu, ki je že 36 let zaposlan kot žurnalist več aforizmov, od katerih nekatere tu priobčujemo. »Kdor hoče postati žurnalist, mora imeti premičnega duha, in take živce. Žurnalist ne sme nikoli povedati neresnice; treba pa mu ni vsak čas vsega povedati kar je resnično. — Obiskovalci med redakcijskimi urami so smrtni sovražniki urednika. Treba je temu primerno z njimi postopati — seveda vedno prijazno. Najboljše pa je, če se opravi z njimi vse pismeno.

Stare egiptovske tkanine. V Kairi je poročal nedavno ravnatelj arheološkega muzeja o silno starih tkaninah, ki so bile najdene v grobu Faraona Tutmosesa. Te tkanine so stare najmanj 3300 let in so najstarejši svedok vsega tkalstva. Našli so tri obleke, ki so bile dvorne obleke tega faraona. V eno obleko so vtikane v rednih vrstah rože in drugi zelo lepi okraski. Tudi faraonovo ime je vtikano in njegov diadem s kačo, brez katere sploh ni nobene faraonske diadema. V drugo obleko so bile vtikane s klinopisom še druge besede: »Dobri bog, gospodar kronancev.« Obleke so tako dobro ohranjene, da napravijo na opazovalca še dandanes dober vtisk. Delo je zelo fino izvršeno in priča o visoki tkalski znanosti, ki je cvela že tako zgodaj pri Egipčanih.

sl Pleme v Rusiji, ki umira od lakote. V Kolinsku sta bila privedena v zapor oče in hči. Okrivljena sta bila, da sta pojedla nekemu človeku, katerega je prej hči usmrtila, jetra. Oba sta iz plemena Jukagiri, ki živi v Sibiriji in tam tudi izumira. Dopisnik »Naše žizni« pravi, da so poslale oblasti veliko število polnagih in lačnih Jukagirov na ribolovsko ekspedicijo k reki Kolim, Jasačnaja in Popova. Ker niso imeli ljudje ob teh rekah kaj jesti, so sklenili, da pobijejo drug drugega. Tako se je zgodilo. Samo zgoraj omenjeni oče je ostal pri življenju in njegova hči, ki pa je ljudožrka.

Vapnena voda — sredstvo proti bradavicam. Angliški zdravnik dr. Coosjer je prišel slučajno do dejstva, da odstranjuje notranja uporaba apnene vode bradavice. Ker mu je bila motena prebava, je zaužival skozi cel teden vapneno vodo in pri tem je opazil, da je bradavica, katera je kljubovala vsem sredstvom, odpadla. Na to je nasvetoval vsem bradavičastim znanecem in prijateljem za začetek kozarec vapnene vode z mlekom, in pri vseh so izgubile bradavice tekom par tednov.

Temperamentno dekle. Iz Balte Creeka v Ameriki javljajo: Gđ. E. Johnson, hčerka majorja v Belfost, je v prisilni delavnici v Battle Creeku. Včeraj je šla v mesto z dvema spremljevalkama, kar jima nenadoma uide in steče za karo, katera je prišla mimo. Očividno je hotela skočiti pod kolesa, toda ker tega ni mogla storiti, se je prišla za ograjo pri kari in vsa opraskana in obtolčena visela tamkaj, dokler se ni kara ustavila. Spremljevalki sta nato vzeli dekle seboj domov, toda prišedši na most, ki drži čez Kalamazoo reko, je nenadoma Johnson zopet zbežala ter skočila v reko; toda tudi tu so jo rešili in odpeljali z ambulančnim vozom domov.

Koliko je ognjenikov na svetu Po najnovejših podatkih so v Evropi na kopnem 4, na otokih jih je 20 vulkanov, skupno 24. V Aziji jih je na kopnem 17, na otokih 29, skupno 46. V Afriki na kopnem 2, na otokih 9, skupno 11. V Ameriki na kopnem 86, na otokih 28, skupno 114. V Oceaniji na otokih 108. Na vsem svetu na kopnem 109, na otokih 194, skupno torej 303 vulkani. V Evropi so nastopna vulkanska središča: Na Islandiji so vulkani: Hekla, Skapta - Jokul, Skapta-Sysel, Eyfiallo-Jokul, Krabla in Kattalgia, in več manjših gejzirov in blatnih vulkanov. Na otoku Siciliji je Etna in več podmorskih otokov. Med Eolskimi otoki je Stromboli. Na Napolitanskem je Vezuv. Nekoliko vulkanov je tudi v grškem otočju, blatnih vulkanov je tudi na Kavkazu. V Aziji je več ognjenikov, ki so daleč od morja, v središču kontinenta, kakor Pešian na Kitajskem, ter Gibel, Koldongi in Demavent. V Afriki je razmerno malo vulkanov, največ jih ima pa Amerika in Oceanski otoki.

Narodno gospodarstvo.

Zobje in želodec — bolé.

»Brr — kako mete in brije sever, da sega mrz do kosti! Mati, prinesite škodelico čaja, predno grem od doma, toda prav gorkega! Gorak kot žrjavica!« tako kliče mlinarjev Francej, predno odide z vozom v mesto in trenutku ima v rokah posodico polno vrele vode s sladkorjem in rumom. »Križ božji, mati, ta je prevroč!« in mladenič se odkašlje in prijema za prsi, kot bi mu bil sam Bog nas vari vskočil v črevesje.

»Juha je na mizi!« vpije tam natakár, tu domača gospodinja, »le hitro k mizi, da se ne ohladi! Pri prvi žlici pa se kremžijo obrazi in eden bradatih renči: »Tristo medvedov, juha je pa peklenko vroča!« Pri tem začne mešati in prelivati žličico, dokler se vročina ne poleže.

»Porcijo sladoleda — iz rdečih jagod, ni iz malin«, zapovedujeta pri slaščičarju dve gosposki ženski. Komaj je sladoled prinesen in prva žličica povžita, že se drži ona z roko za čeljust in dela boleč obraz zavoljo zobu, druga pa se z obema rokama prijema pod prsi nad želodcem.

Bilo je oni dan v Toplicah na Dolenjskem. »Oh, kopališki sluga, glejte vendar, da bo imela kopelj natančno 26° toplote, zdravnik je tako strogo zabičal!« — Zgodi se natančno tako, toplomer je za pričo. Komaj pa je bolnik iz kopeli, že požira strupeno vroča jedila in vliva ledeno mrzla vina in piva v želodec!

»Štruklji so moja najljubša jed«, meni Repova Marica, in ena, dve, tri je najlepši kos v ustih, vroč kot živ ogel in med groznim zvižanjem obraznih potez leti štrukelj v ustih iz kota v kot kakor kroglica na biljardu v ljubljanski kavarni.

Take reči vidimo in slišimo vsaki dan.

Dve posledici ima premrzla in prevročna jed in pijača: 1. prvič tisoče ljudi z bolnim želodcem in 2. tisoče ljudi z bolnimi zobmi. — »Janče je bolan, prehladil se je«, pravijo ljudje, v resnici pa si je pokvaril želodec s svojo neumno jedjo. Kupi enkrat pri mesarju kos volovskega črevesa in vtakni ga za pol minute v vročo vodo, kako hitro se stisne skupaj in obledi! Tako se godi vašim želodcem pri vročem kosilu! Potlej se pa še čudite, da nimate teka in apetita, da imate krč v želodcu in da nič ne ostane v vas! Samovoljno ste si končali želodec, opazili ste njegove sluznate kožice in hočete biti še zdravi? Zdravnik naj pomaga! Ti ljubi Bog! Jejte na pameten način in ne prismojeno kot doslej in čez leto in dan se vam pozdravi želodec, če ni prepozno. Tukaj ne pomaga noben drug prašek, ni kapljice ni kroglice!

Sobe zobozdravnikov niso nikoli prazne. Eden stoka kot vjeta mačka, drugi tuli kot Hektor na verigi pred hlevom, debeli, rdeči zatekli obrazi so obvezani z belimi rutami. Zobozdravnik naj vsem pomaga. In res, prvevme izdere na pol segnjito zobno kost s kleščami in močno roko iz čeljusti, drugemu zalije luknjice v zobeh z zlatom, tretjemu zamori v velikih bolečinah zobni živec.

Vročja jed je vzrok, da počti zobni emali v razpokline pa pride sladka voda, kisline itd. in razdirajo notranji zob.

In kakor pri ljudeh, dostikrat ne dosti bolje je pri živini. Gospodinja opari rezanico z naribano repo in postavi pred krave kolikor mogoče vroče! Konji in govedo dobivajo večkrat ledeno mrzlo vodo.

Toplina želodca znaša od rojstva do smrti pri ljudeh in pri živini vedno 37° C. Ako naj

želodec ledeno mrzlo vodo ali krmo segreje od 0° na 37° C je treba za to 2 uri časa in toliko časa je prebavljanje moteno. Celi ta čas odhaja krma brez vsakega haska naprej v čreva in na gnoj. Razumen gospodar poklada zato molzni in pitavni živini krmo segreto na 25 do 30° C. Ako je pijača topla samo kakih 10°, mora jo želodec segreti še za kakih 20° in ker ne dobiva za kurjavo ne drva, ne premoga, zato kuri s krompirjem in otrobi, s peso, korenjem, kolerabami in vendar bi bilo lepše, ko bi nastala iz teh reči toščica. Kdor pa krmi nad 37° C topla, ta škoduje želodcu in vsemu prebavljanju.

Ako tedaj hočeš biti zdrav in učkati starih let, jej in pij vedno le mlačno!

Fr. Pengov.

Za smeh in kratek čas.

Skupiljo je. Meščan gre v nedeljo zjutraj na izprehod, sreča kmečko dekle in jo nagovori: »Kam pa greš, deklica?« — Dekle: »V cerkev!« — Meščan (zaničljivo): »Boš pa še zame malo molila, kaj ne Micika.« — Dekle: »O saj vedno molim za vse uboge grešnike.«

Če kdo kihne. Učitelj je učil otroke med drugim tudi to-le: »Če kihne kak imeniten mož, tedaj recite: Dobro srečo! Če kihne navaden mož, recite: Na zdravje! Če pa kihne kak revež, pa recite: Bog pomagaj!« Cez malo časa kihne učitelj in po celi šoli zagrmi: »Bog pomagaj!«

Zakaj joka: Oče: »Francek, zakaj pa jokaš?« — Francek: »Učitelj me je pretepel, ker sem samo jaz znal na na eno vprašanje odgovoriti.« — Oče: »To je pa vendar od sile! Kaj si bil pa vprašan?« — Francek: »Kdo je zabil žebelj v učiteljev stol.«

Iz šole. Katehet: »Kako se imenujejo tri božje čednosti?« — Učenec: »Solnce, luna in zvezde.«

Nedelja. Katehet: »Zakaj praznujejo kristjani v nedeljo namesto v soboto?« — Učenka: »Ker moramo v soboto pripravljati za nedeljo.«

Česa se moramo spovedati? Katehet: »Katerih grehov se moramo spovedati?« — Učenec: »Smrtnih.« — Katehet: »Kaj pa, če kdo nima nobenega smrtnega greha?« — Učenec: »Tisti se mora pa spovedati vsaj nekaj malih grehov.« — Katehet: »Kaj bi pa moral takrat storiti, če se kdo ne spomni nobenega smrtnega greha?« — Učenec: »Hitro bi moral grešiti.«

Besedna uganka.

Pada vselej izpod neba, vendar ni ne sneg, ne toča, niti dež ni dobrodejni. Kaj je, to pa ti povedi, jaz hiteti moram dalje. — Še za drugo vem besedo: Vselej stvar je iz kovine dolga silno in pa tanka a pozna jo hiša slednja, kadar bolne piskre zdravi. — Zveži zdaj obe besedi in naredi eno samo pa dobiš boš znano faro. Faro? Kje? V deželi kranjski, tam v doljni slavnoznanji.

Rešitev besednih ugank v 18. številki.

I. ŽELO-D-EC. II. HEB-RON.

Nagrado je dobil Anton Mohar, Vevče št. 31, P. D. M. v Polji.

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 23. maja 1906.

Loterijske sročke.

Dunaj,	5 maj.	27	16	97	86	6
Gradec,	5. maja	80	9	83	59	73
Trst,	12. maja	15	13	32	52	37
Linc,	12. maja	61	33	58	17	66

Kdo želi kakšno in šokolado, tam boji priporočen: **Ivana Heffa**

Kandol-Kakao

ki ima najmanj talide v sebi, je torej najlaže prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pripen samo s imenom **Ivan Heff** in s levo varstveno znamko

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 „ 50
Dobiva se povsod.

Takoj se prodaja dobro vpeljana trgovina

v Ljubljani. Proda se tudi hiša, v kateri se nahaja pekarija in gostilna. Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo „Domoljuba“ pod šifro „500“. 1035 6-2

Pozor, Amerikanci

in vsi, ki prihajate v Ljubljano, na novo trgovino in zalogo moških in ženskih

Izgotovljenih oblek

domačega izdelka. — Velika zaloga obuval, srajc, klobukov, kovčegov (kofrov), robcev, šerp, solnčnikov, slamniov itd. po zelo nizki ceni. Trgovina se nahaja tik dobro znane Tišlerjeve gostilne v Kolodvorskih ulicah 26.

Kdor je kupil enkrat, pride vedno rad. 736 3

Matej Orehek, trgovec v lastni hiši.

Podl in solsil

se bodo prodajali v četrtak, dne 24. maja popoldne ob 3. uri pri Stermolški grajski hiši v Cerklijah pri Kranju. Prodajali se bodo lahko več kupcem, da jih lahko prestavijo. Cena je nizka, ker se tam več ne rabijo. 1116

Kupi se ceno

zemljišče

okoli 1000 do 4000 sežojev, blizo mesta Ljubljane za poljedelstvo. Ponudbe, v katerih naj se navede najnižja cena, koliko ga je in kje leži, pod naslovom „zemljišče L.“ Postrestante Ljubljana. 1045 3-2

2 enonadstropni hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove lastnik na Trnovskem pristanu št. 14 v Ljubljani. 1026 5-2

Mizarske pomočnike

sprejme v stalno delo J. Mihelič, mizarški mojster v Bovcu, Goriško. 977 3-3

Posestvo

se prodaja v Gorenjem Laknicu št. 42, (pošta Mokronog) tik okrajne ceste. Cena 4000 K. Hiša je nova in zidana. Pod hišo hlev in klet, tik hiše kozolec. Njiv je za 5 mernikov posetve, košenine za 1 kravo. Vinograd je deloma opušen, a ugoden za novo zasaditev. 1067 2

Prodasta se dve posestvi

po zelo nizki ceni, oddaljeno od Ljubljane eno pol drugo četrt ure, pripravno eno za vsako obrt, drugo za kmetovalca. Več se izve v Kladeznih ul. 5. Plačuje se lahko na več let. 1010 3-2

L. Luser-jev oblič za turiste

najboljše in najgotovnejše sredstvo proti kurjim očesom, trdi koži itd. 825 Glavna zaloga:

L. Schwenk-a lekarna, Dunaj-Meldling

Zahte Luser-jev oblič za turiste vajte Luser-jev K 1-20

Dobiva se v vseh lekarnah. 20-4

BRÁZAY FRANCO-ŽGANJEVO MILO

neprimerno najboljše za ohranjanje kože.

:: Brázay Francovo žganje ::
lajša bolečine pri trganju
in revmi. 781 5-2

:: Eau de Cologne de Brázay ::

ideal vseh toaletnih sredstev.

— Dobi se povsod. —

Franc Jožefova
grenčica
pravzaprav reprezentant grenčic!
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Čitajte i Poslušajte!

Mizarjem, gostilničarjem itd. naznamim, da se pri meni kupi najcenejše: **steklo** (šipe), **steklenice**, **krožnike**, **zrcala**, **podobe**, **okvire** ter zmirom sveže **špicerijsko blago** po najnižji ceni pri 1115 3-1

Ivanki Colnar
nasproti Francelna v Kranju.

Ceno Češke postojne perje

8 kg novega skubljenega K 9-00, boljšega K 12-; belega, jako mehkega, kron 24-; mekinobelega, mehkega, skubljenega K 30-; kron 30-; Pošilja se francozsko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni poštni strošku. **Benedikt Sachsel, Lebes 159 p. Plzen na Češkem.**
1003

Pomagajo hitro in zanesljivo za kašelj, hripavost in zaslezenje.

Izvrstne slasti ter brez slabega vpliva na tek

Kartoni po 1 K . . . in 2 K . . .

Poizkusni karton 50 vinar.

1906 žb Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah.

WIENER **Waltausstellung** Preisgekrönt

EGGER'S SCHLEIMLOSENDE PASTILLEN

AZ ERGEM JUTALM

Stran 316

Domoljub 1906

St 20

Računski sklep
„Ljudske posojilnice“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo.

Ljubljana, Kongresni trg št. 2, za deseto upravno leto 1905.

Denarni promet za leto 1905.

1001 2-1

Prejemki	Kron		vin.	Izdatki	Kron		vin.
Račun glavnih deležev: Vplačila	200	—		Račun inventarja: Nakup inventarja	10	—	
„ opravljenih deležev: Vplačila	1 076	—		„ opravljenih deležev: Vrnebi deleži	124	—	
„ hranilnih vlog: Vloge	4,207.627	92		„ hranilnih vlog: Vzdignene hranilne vloge	3,297.910	20	
„ tekoči: Vloge, vzdignene naložen denar in vrnena posojila	20,390.547	81		„ tekoči: Posojila, vzdignene hranilne vloge in naložen denar pri raznih zavodih	20,892.026	32	
„ posojil: Vrnena posojila	1,157.656	26		„ posojil: Izplačana posojila	1,404.269	98	
„ menic: Plačila	649.467	68		„ menic: Eskomptovane menice	613.605	70	
„ nepremičnin: Sprejemki	48.943	33		„ nepremičnin: Plačila, nakup in investijski stroški	644.097	82	
„ prodanih nepremičnin: Sprejemki na kupnini	1.839	64		„ prodanih nepremičnin: Prodane nepremičnine	10.088	—	
„ pro diversi: Razni sprejemki	168.071	37		„ pro diversi: Razna izplačila	168.079	91	
„ pristopnine: Vplačila	269	—		„ obresti hranilnih vlog: Izplačane obresti	28.656	16	
„ posojilnih obresti: Plačila	343.157	70		„ posojilnih obresti: Vrnene obresti	1.834	26	
„ tekočih obresti: Prejete obresti	228.602	18		„ tekočih obresti: Izplačane obresti	46.742	45	
„ efektivnih obresti: Prejete obresti	1.550	—		„ meničnih obresti: Povrnene obresti	52	13	
„ zamudnih obresti: Prejete obresti	8.398	58		„ davkov in pristojbin: Plačani davki in pristojbine	12.112	12	
„ meničnih obresti: Prejete obresti	11.678	55		„ dividend: Izplačana dividenda	150	—	
„ upravnega prispevka: Prejemki	29.055	18		„ upravnih stroškov: Izdatki	37.539	94	
Gotovina v blagajni začetkom leta 1905	95.629	38		„ razpoložnega zaklada: Vzdigneno za penzijski zaklad uradnikov	4.000	—	
				Gotovina v blagajni koncem leta 1905	191.471	68	
	27,352.770		67		27,352.770		67

Denarni promet:

Sprejemki	K 27,257.141:29
Izdatki	„ 27,161.298.99
	K 54,418.440:28

„Amerika“.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za Ameriko

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice 41
26-9 (na dvorišču.) 118 D

„Amerika“.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Otroške vozičke

od 9 kron dalje, galanterijsko in špece-rijsko blago na drobno in debelo priporoča po najnižjih cenah. 1114 4-1

M. Rant, Kranj
Savsko predmestje.

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko.

Iz ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške paro- brodne družbe „Cunard Line“ to je gotovo in se ne da vsajiti. Veliki moderno opremljeni snajni parniki te družbe odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vozne liste daje oblastveno po- trjeni zastopnik *Andro Odlašak*, doslužnik uradnik državnih železnic in hišni posestnik v Ljubljani. Slovenske ulice št. 26, blizu cerkve Srca Jezusovega. Kdor želi več pojanila, naj tu pisмено povpraša ali pa pride osebno v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne žaka in tudi na druge sline načine nihče ne vabi. 2604 D 15

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev 2630 D balzam 52-20

le z zeleno znamko „redovnica“.

Staroslovno neprekosno

proti slabemu prebavljanju, krčem v želo- du, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnastih steklenic ali ena velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5 — franko.

Thierryjevo centifolijsko maslo, povsod znano kot non plus ultra

proti vsem že tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Prigradi pri Rogoški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih zdravilnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah

Posestvo

obstoječe iz hiše in gospodarskega po- slopja v prav dobrem stanju, blizu župne cerkve, z velikim zasajenim vrtom poleg dalje iz 3 goz- dov, 1 seči in njiv za 17 mernikov posetje, se proda iz proste roke pod ugodnimi pogoji — Več pove- lastnik *Ign. Kleindienst v Mošnjah*, p. Radoljica 960 D 3-1

Tovarna za stole
Franceta Švelgeljna

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko izdeluje

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah brez konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo 2525 D 26 10 zastonj in franko.

Ohranitev zdravega

želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadlež- nega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najbolj- ših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno na- pravljeno, tek zbujaajoče in prebavljanje po- spešujoče in lahko odvajajoče domače zdra- vilo, ki ublaži in odstrani znane posledke ne- zmernosti, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je *dr. Rose balzam za želodec* iz lekarno B. FRAGNERJA v PRAGI.

1/2, steklenica 1 K, 1 steklenica 2 K.

SVARILO!
Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano var- stveno znamko.

Glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER-JA v PRAGI
c. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 2-66 se pošlje velika steklenica in za K 1-60 mala steklenica na vse postaje avstro-ogrske monarhije poštine prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli. U. pl. Trnkóczy, M. Mardetachil- ger, J. Mayr. 431 b 20-20

FILIP FAJDIGA,

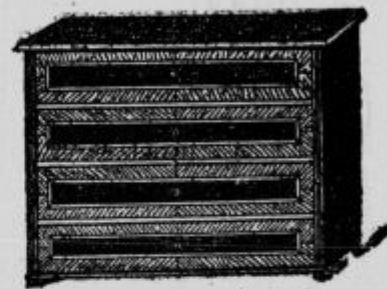
zaloga pohištva

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta 10

priporoča svojo veliko zalogo raznovrst- nega

pohištva

po najnižjih cenah.

KAVINA PRIMES

zajamčeno pristna cikorija.

izdeluje

Prva jugoslovanska tovarna
za kavine surogate, figovo in sladno kavo

Ljubljani.

Rosskopf-patent

gld. 3-50

sistem Rosskopf

gld. 1-50

Tvrška Roskopf Frer v Švic- mi je naročila naj prodajam njene prave Roskopf patenti anker remontoir ure s sidro za polo- vično ceno gl. 3-50, da pokaže cenjenim odjemalcem razloček med pravo Roskopf patent in takozvano „sistem Roskopf-uro“ ki stane pri meni le gl. 1-50. — Prava Roskopf-patent ura gre 36 ur, ima s stekl. pokr. koleseje s sidro teče v rubinih in služi

lahko 25-30 let; nasprotno postane „sistem Roskopf ura“ nerabna po nekaj letih. — Vsaka prava Roskopf-patent ura ima plombo, pism. jamstva s turško „Roskopf Frer“ v okovu in koleseju. 1112 5-1

Prava srebrna

remontoir-ura

c. kr. puncirana

za gospode dame in dečke.

- Z enojnim plaščem . . . gld. 3 —
- Z dvojnim 4 —
- S 3 močnimi plašči 5 —
- Posebno fine jekl. ure . . . 3 50
- Zlata plaque pločnata . . . 5 —
- Prave „Omega“ ure 8 50
- 14 kar. zlata od 8 50
- 14 kar. zlata verižice od . . . 10 —
- 14 kar. zlata prestani 2 —

Ura s kukavico gl. 2-50.

Stenske ure

gld. 2-80

- Z bitjem, 70 cm visoka gld. 3-50
- Z bitjem liki zvon 4-50
- Z godbo 5-30
- Velike stenske ure, 100 cm . . . 6-50
- Okrogle kuhinjske 1-50
- Baby budika, 1 zvonec 1 —
- Z dvema zvoncema 1-50
- Ponočji svetleča 1-60
- I. a kakovost (2 zvonca) 2 —
- Z godbo na zvon (3 zvonci) 2-90

3 leta pisмено jamstvo. — Za neprimerno denar nazaj. Raz- pošilja se le po povzetju.

Maks Böhnel, urar, Dunaj IV., Margarethenstrasse 27 v lastni hiši.

Največja in najstarejša tvrška ustanovljena 1840. — Odlikovana z „Grand Prix“, častnim križcem in zlato svetinjo na Dunaju in v Parizu — Zahtevajte moj veliki cenik s 1000 slikami zastonj in poštine prosto.

Mesa ne primanjkuje

več odkar se lahko znatno hranimo z močnatimi jedili, ne da bi to ovirala težka prebava. Pripravljajo se zdaj enostavno z

Ceres-jedilno mastjo

(iz najfinejših kokos-orehov)

s tem postanejo izredno lahko prebavna, za zadostno množino beljakovine se pa poskrbi z dodatkom mleka in jajec.

1321 b 5-2

Fr. Čuden

urar in trgovec na drobno in debelo v

Ljubljani.

Edini zastopnik švicarskih tovarn „Union“.

Najnižje cene.

Lepi novi ceniki na zahtevo tudi poštnine prosto. 597 2

Najbolje švicarske ure, po nizki ceni se dobe pri sloveči, po celem svetu znani trdkci

H. Suttner, Kranj.

Prosim zahtevajte najnovejši krasni cenik zastoj in poštnine prosto. (Tisoče pohvalnih pisem.)

Podpisani slav. občinstvu uljudno javi, da bo de ordinaral vsako soboto

v Škofjiloki

v stanovanju gospoda dr. Zakrajščka na sobobolne.

Vsakovrstne plombe, operacije, vstavljanje novih zob in celih zobovij itd. itd.

Dr. A. Praunseis,

234 D 26-9 zobozdravnik v Ljubljani.

Fran Juvan

lastnik valjičnega mlina v Srednjih Gameljnih pri Ljubljani

priporoča svoje veliko zalogo vsakovrstne moke in otrobov

po najnižjih cenah.

818 5-3

A. Šarabon v Ljubljani

tik svetega Petra cerkve.

Trgovina s špecerijskim blagom, moko, žganjem in deželnimi pridelki na drobno in debelo. Velika zaloga istrskega in laškega brinja, fig in sliv za žganjekuho. Ob času setve najboljša, zjamčeno zanesljivo kaljiva travna, žitna, deteljna in vrtna semena. Dobi se tudi klajno apno in redilni prašek za živino. Najnižje cene, poštna in točna postrežba.

479 26-6

Sirolin

Povečuje apetit do jedi in teže telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, nočno potenje.

2209 D 44-24

Priporočajo vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarjih, oslovskem
kašlju, škrofulozi, influenci
množestvilni profesorji in zdravniki.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo, zahtevajte vedno: Izvirni zavitek „Roche“.

F. Hoffmann — La Roche & Co.,

Basel (Švica).

Roche

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

Kašelj, katar, obolenja, bolečine v prsih, sleze, potenje, grgranje, so večkrat predznaki najnevarnejšega sovražnika našega zdravja, grozovite

tuberkuloze!

Zlo se mora zatreti v kati, in ako se je že vselilo, je treba tem večjega truda, da se je premaga in v to svrhu služi na angl. razstavi z zlato svetinjo in častno diplomu odlikovani, od mnogih zdravnikov priporočeni 315 D 40-12

Halapi-jev

TUBERIN

kl tuberkulozo v resnici premaga, odpravi kašelj, omiljuje bljuvanje krvi, razredčuje slez. — Kdor se hoče osvoboditi tega zla, ali se ga obraniti, naj rabi in naroči eno vzorčno stekl. za 3 K, ali eno veliko stekl. za K 5'—.

Glavna zaloge za Avstro-Ogrsko:

Lekar. pri apostolu Budimpešta
Josefsring 64/46.

152 D 49-17

Klauerjev

Triglav

je najbolj zdrav izmed
vseh likérjev.

Pravi in pristni Triglav

izdeluje edinole

J. KLAUER, Ljubljana.

Največji napredek nove dobe!

Neobhodno potreben v pralnici je sloviti Neobhodno potreben v kuhinji

Pristen le s to varstv. znamko.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonialnim blagom, lekarnah in trgovinah z milom.

Na debelo pri L. Minlosu na Dunaju, I. Mülkerbastei 3. 39 D 24-18

„Slava Mariji“

ob tristoletnici Marijine družbe se še vedno dobi v „Katol. bukvarni“ v Ljubljani po 40 v. izvod.

V predilnici in tkalnici v Litiji

se sprejme večje število mladih deklic v starosti od 14.—18. leta proti dobri plači v trajno delo.

Ondi so zgrajena bivališča za delavke in obsegajo večje število sob s 4 do 8 posteljami. Vsaka deklica dobi popolno posteljo z odejo in posteljnimi perilom za zamenjavo, dalje predal, ki se zapre; stanovanje, kurjavo in svečavo brezplačno. Preskrbljeno je tudi za poseben prostor za sestanke in tri sestre usmiljenke od sv. križa so prevzele nadzorstvo nad temi deklicami in jih bodo napotovale k snažnosti, redu in lepemu vedenju ter skrbele za njih versko in нравno življenje ter tudi za hrano. Vsled tega se morejo brez skrbi zaupati tovarni tudi mlade deklice, ker bodo sestre nadomestovale stariše. Domovi za delavke se otvorijo sicer šele koncem maja, vendar se že sprejemajo prijave. 1052 2-2

HERBĀBNY-jev
podfosfornokislil
apneni-železni sirup.

Ta pred 36 leti vpeljeni, od mnogo zdravnikov odobreni in priporočeni

pralni sirup

je sles odstranjujoče in kašelj pomirjačo sredstvo. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva na dober tek in prebavanje in pospešuje reditev. To za tvorjenje krvi tako važno železo je v tem sirupu v lahko asimilirani obliki zastopano. Zelo koristno je za slabotne otroke, posebno za utrjevanje kosti, ker ima v sebi fosforovo apneno sol.

Cena eni steklenici Herbābnyjevega apnenega železnega sirupa K 2-50, po pošti 40 h več za zavijanje. 2307 D 14-13

Svarilo! Svarimo Vas pred enakim ali podobnim imenom razširjene, kar se tiče sestava in učinka našega originalnega preparata, čisto različne ponaredbe našega že 36 let obstoječega fosfornokislega apneni-železnega sirupa, prosimo tedaj, vedno odločno zahtevati „Herbābnjev apneni-železni sirup“ in na to paziti, da se bode sraven stoječa, oblastveno vknjižena varstvena znamka na steklenici nahajala. 2848 20-12

Kdino izdelovanje in glavna raspošiljatelj:

Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur Barmherzigkeit“

Wien, VII, Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschläger, I. Mayr, G. Piccoll, U. pl. Trnkócsy; Beljak: L. Assmann, Jobst & Schneider; Breže: G. Elsäasser dediti; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl & Co; Celovec: P. Birnbacher vdova, P. Hauser & I. Pichler, V. Hauser & R. pl. Hillinger, H. Gutt; Crnomelj: P. Haika; Reka; M. Mizzan, F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler; Sovodnja: F. Kordon; St. Vid: A. Reichel; Trbiš: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiterburg, P. Prendini dediti, T. Pigatti, Dr. J. Serravallo, A. Suttina, A. Siebich; Velikovec: I. Jobst; Volšperk: I. Huth.

Velika zaloga

vsakovrstne opeke

(falz-cegla) iz raznih velikih tovarn pri **F. Pečniku** v Domžalah. Postrežba točna, cene nizke. 712 7

Ljubljana

Pred Skofijo 3

Josip Kordin

Ljubljana

Pred Skofijo 3

priporoča

== svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ==

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

167 26-15